

Demokratski Ujssag

Novisad, 1938 március 22, kedd

Urednik - Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

19. évfolyam 80. szám

Enyhült a nemzetközi feszültség

Az angol dominiumok az európai beavatkozási háboru ellen - Amerika elismerje az Anschlusst - A windsori herceg levele Hitlerhez

Londonból jelentik: Az egész angol sajtó megállapítja, hogy a nemzetközi helyzet megnyugodott. Az Observer a következőket írja: Az a fordulat, hogy a nagy Németország megalakult korszakalkotó esemény volt e népen belül, de nem jelent támadást más nép ellen. Ami Csehszlovákiát illeti, a csehek 7 milliónál kevesebb kisebbséggel más népek vegyes többsége felett uralkodnak. Minden angol ígéret, amely a mai Csehszlovákiának szólna, bátorítás volna a nemzetiségek számára adandó engedmények megtagadására. Csehszlovákia belső abnormitását és a külállamokhoz való viszonyát messzemenően meg kell reformálni, mert különben nem maradhatna fenn tovább. A Népszövetségre alapozott háborúról már most is tudja mindenki, hogy esetleg több nemzetet mozgósítanak a Népszövetség ellen, mint mellette.

A Sunday Times egyik cikkirója az angol ellenzék tevékenysége, különösen Churchill ellen fordul és ezt írja: A legtöbb angol ember nem akar sem háborút, sem háborus fenyegetést. Az angol ellenzék mindennemű fenyegetése ellenére Anglia Chamberlain miniszterelnök mögött áll. Angliának csak brit érdekekért szabad háborút folytatnia.

A DOMINIUMOK A BEAVATKOZÁS ELLEN

Londonból jelentik: Az angol dominiumok sajtója és közvéleménye nagy érdeklődéssel kíséri a közép-európai helyzet alakulását. Hertzog tábornok, a délafrikai Unió miniszterelnöke egy nyilatkozatában állást foglalt az ellen, hogy Anglia beavatkozzék az európai ügyekbe. Az ausztráliai sajtó általánosságban várakozó álláspontra helyezkedik. — Ausztrália háboruban és békében Anglia mellett áll — írja a Melbourne Herald — másfelől azonban nem kívánunk Németországgal, Olaszországgal, Japánnal vagy valamely más hatalommal viszályba keveredni. A Melbourne Age a következőket írja: Ausztrália közvéleményének egyöntetűen az az álláspontja, hogy az angol államférfiak legfontosabb feladata az európai beavatkozási háboru elkerülése.

LEY VELENCÉBEN

Velencéből jelentik: Ley dr., a német munkafront vezetője repülőgépen Velencébe érkezett. A repülőtéren a német konzul, valamint a fasiszta szervezetek kiküldöttjei fogadták. Ley dr. Velencéből Nápolyba, majd Tripoliszba repül, ahol csatlakozik az olaszországi látogató körúton levő német munkáscsoporthoz.

KÁROLY KIRÁLY - DISZVADÁSZ

Bukarestből jelentik az Avala: Károly román király vasárnap kihallgatáson fogadta Fabricius bukaresti német követet, aki közölte vele Göring tábornagy, birodalmi fővadászmesternek azt az értesítést, hogy a német vadászegységet a román uralkodót dísztagjává választotta. Károly király szívélyes szavakkal mondott köszönetet a megválasztásért.

AMERIKA ELISMERI AZ ANSCHLUSST

Washingtonból jelentik: Hull külügyminiszter kijelentette, hogy az Egyesült Államok de facto elismerték Ausztria újraegyesítését a német birodalommal.

Közölte még a volt osztrák követnek azt a bejelentését, hogy Ausztria mint önálló állam megszűnt és beolvadt a német birodalomba. Ennek folytán a washingtoni osztrák követiséget bezárták és az ügyeket a német követiség vezeti tovább.

MEGSZÜNTETIK A BÉCSI INSZEGELAKÁSOKAT

Bécsből jelentik: Búrekel kerületi vezető felkereste a bécsi nyomortanyákat. A birodalmi kormány ötmillió márkát bocsátott rendelkezésre a nyomortanyák megszüntetésére és egészséges néplakások építésére.

A német véderő vasárnap a bécsi külvárosokban 20 helyen tábori konyhákat állított fel és több, mint 50.000 adag ebédet osztott ki a szegény emberek között, akik valóságos tódultak a kiosztás helyére. Az éikeztetési akciót folytatják.

Bécsi beavatott helyen cáfolják azt a hírt, mintha Wolff ezredes, az osztrák legítimisták egyik vezére, öngyilkos lett volna.

AZ OSZTRÁK REPÜLŐK PARANCSNOKA BERLINBEN

Berlinből jelentik: Löhr vezérőrnagy, az osztrák légi haderő parancsnoka, vezérkari főnökével együtt Berlinbe érkezett, ahol jelentést tett Göring vezértábornagynak, a birodalmi légi haderő főparancsnokának. A berlini repülőtéren Stumpf tábornok, a légi haderő vezérkari főnöke fogadta.

HITLER BESZÉDÉNEK VISSZHANGJA

Budapestről jelentik: Hitler kancellár beszédével kapcsolatban a »Magyarság« többek között azt írja, hogy Hitler egy szóval sem tett említést Csehszlovákiáról, noha az

európai közvélemény lázas érdeklődéssel várja az egyesítés további következményeit, különös tekintettel a szudétánemetekre. Ebből a hallgatásból arra lehet következtetni — írja a lap —, hogy a szudétánemetek önkormányzatára vonatkozóan már megindultak a tárgyalások. Lehetséges, hogy Hitler kancellár azért nem érintette a csehszlovák kérdést, hogy

a mai tisztázatlan helyzetben ne korlátozza cselekvési szabadságát.

A Pesti Hirlap szerint a beszéd után világos, hogy a német birodalom vezére nem akar új gyújtóanyagot dobni a világ közvéleményébe. Ami Csehszlovákiát illeti, a lap azt hiszi, hogy a szudétánemetségre vonatkozóan még fontos tárgyalások lesznek Berlin és Prága között.

A német-jugoszláv barátság

A német távirati iroda beográdi jelentése szerint egész Jugoszláviában nagy meglepedést keltett az a hír, hogy a birodalmi kormány megengedte annak a hét jugoszláv állampolgárnak Grácba való visszatérését, akiket a Schuschnigg-kormány február elején minden indoklás nélkül kiutasított. Ez az intézkedés akkor osztrák részről megtorlás volt az osztrák legitimisták kiutasítása ellen, akik Szlovéniában propaganda-tevékenységet fejtettek ki. Mértékadó politikai körökben nyomatékosan hangsúlyozzák — mondja a német távirati iroda jelentése — hogy ez a német gesztus világos bizonyítéka Beograd és Berlin közti szívélyes barátságának, amelynek szellemében oldják meg az összes felmerülő kérdéseket.

MIKLAS BÉCSBEN VAN

A Salzburger Volksblatt jelentése szerint Miklas volt szövetségi elnök lemondása óta állandóan bécsi lakásában tartózkodik. A volt államfő személyes szabadságát nem korlátozták. Lakása előtt ör áll. Hír szerint Miklas mint magánember az alsóausztriai Hornban akar letelepedni, ahol gimnáziumi tanár volt, mielőtt a politikai pályára lépett.

PÁNCÉLOS CSAPATOK KLAGENFURTBAN

Bécsből jelentik: Egy német páncélos hadosztály felderítő csapatai vasárnap bevonultak Klagenfurtba. A német katonákat nagy ünneplésben részesítették.

A híres bécsi spanyol lovagloiskolát legközelebb átveszi a német hadsereg. Az iskola egész Európában ismert volt lipicai lovairól és idomító művészetéről. A német csapatok bevonulása alkalmából a lovagloiskolában bemutató előadás volt, amelyen Bock vezérezredes, a német csapatok parancsnoka is résztvett.

NEM ERŐSZAK UTJÁN

Londonból jelentik: Sir Archibald Sinclair, az angol szabadelvű ellenzék vezére választókerületében mondott beszédében a nemzetközi helyzettel foglalkozott. Anglia — mondta — barátságot kíván valamenyny nemzettel. A szerződéseket nem erőszak utján kell módosítani, hanem békés eszközökkel, a népszövetségi alapokmány 19. szakaszának alkalmazásával. A Népszövetség további fennállásának előfeltétele az, hogy az alapokmány 19. szakaszának gyakorlati érvényt szerezzenek. Ez ép olyan fontos, mint az együttes biztonság.

A WINDSORI HERCEG LEVELE

A Matin értesülése szerint a Windsori herceg Hitler kancellárhoz levelet intézett, amelyben kérte, hogy barátait: Rothschild Louist és Jenőt, valamint Neumann professzort, aki a herceget annakidején kezelte, bocsássák szabadon.

HITLER OLASZORSZÁGI UTJA

Berlinből jelentik: Hitler kancellár május 9-e és 13-a között lesz Olaszország vendége. Az egyik olasz kikötőben a Grille nevű német hadihajó veszi fedélzetére a kancellárt, aki tíz napig járja majd a tengert, mielőtt hazatérne Németországba. Ez a tíz nap lesz Hitler idej szabadsága. Távollétében Göring porosz miniszterelnök helyettesíti.

Hitler kancellár április 3-a és 10-e között Ausztria tartományi székvárosait keresi fel és mindenütt beszédet intéz a lakossághoz. A népszavazás előestéjén Bécsben mondja el utolsó beszédét. Ausztriai körutját megelőzően a régi birodalom nagyobb városait is meglátogatja.

NÉPSZÁMLÁLÁS

Berlini jelentés szerint előreláthatóan június havában népszámlálás lesz az új német birodalomban. Azt hiszik, hogy a népszámlálás adatai jelentős népszaporulatról számolnak majd be és hogy a birodalom lélekszáma az újabb népszámlálás eredménye alapján a 80 milliót is megközelíti.

KÁNYA KÜLPOLITIKAI BESZÁMOLÓJA

Budapestről jelentik: A képviselőház és a felsőház külügyi bizottsága szerdán délelőtt ülést tart. Mindkét bizottság ülésén Kánya külügyminiszter tájékoztatja a bizottság tagjait az utóbbi hetek külpolitikai eseményeiről.

LETARTÓZTATOTT FŐKONZUL

Budapestről jelentik: Az Új Nemzedék müncheni jelentése szerint Jordan Lajos müncheni osztrák főkonzult, magyar származású titkárával, Prónay Istvánnal együtt letartóztatták.

A FRANCIA NEMZETI EGYSÉG

Párisból jelentik: Vasárnap Franciaország sok városában hangzottak el politikai szónoklatok. Ezuttal valamennyi szónok pártkülönböztetés nélkül a francia nemzeti egység kialakítását, a pártközi békét és a közjóléti kormány létrehozását sürgette. A jobboldali sajtó a beszédek alapján rövid életet jósol a Blum-kormánynak. A Jour rámutat arra, hogy a nemzeti egység nem alakulhat ki Blum kormányára körül.

AZ ÚJ LONDONI NÉMET KÖVET

A Times értesülése szerint von Moltke jelenlegi varsói követ lesz Németország londoni követe, de szóba került von Stohrer jelenlegi sámborci követ kinevezése is.

A HOLNAP DRAMÁJA

Párisból jelentik: Armengaud tábornok »A holnap drámája« című cikket írt az »Europe Nouvelle« című folyóiratban Csehszlovákia katonai helyzetéről. Csehszlovákia — írja — nagy erőfeszítéseket tett, hogy véderéjét fejlessze és jól kiképzett hadsereggel rendelkezzen. A repülőgépek száma majdnem annyi, mint a francia légi haderő fele. A légénység kitűnő és az anyag minőségi tekintetben felér a németekével.

Megérkeztek az összes

tavaszi angol szövet ajándékok
öltönyökre és felöltőkre
PRIEX, Szubotica

A csehszlovák-német béke előkészítése

Londonból jelentik: Az angol sajtó értesülése szerint ez a hét döntő fordulatot hoz Csehszlovákia helyzetében. A Daily Express úgy tudja, hogy lord Halifax angol külügyminiszter elkészítette tervezetét, amelynek lényege az, hogy Csehszlovákia teljesítse a szudétánémet kisebbségre vonatkozó német követeléseket. A lap szerint a prágai kormányban hajlandóság van arra, hogy diplomáciai téren keressék a megoldást.

Helyreáll a vasúti összeköttetés Lengyelország és Litvánia között

Beck a Népszövetség ellen

Varsóból jelentik: Vasárnap valamennyi lengyel városban megünnepelték a lengyel—litván kibékülést. Vlnában a litván határról hazatért katonaság nagy felvonulást rendezett. A katonákat óriási tömeg éljenezte és virágokkal borította el. A lengyel nemzeti egység tábora határozatot hozott, amely üdvözli a Litvániával való együttműködés kezdetét és elismeréssel adózik Rydz-Smigly tábornagy érdemeinek.

Az egész lengyel sajtó nagy megelégedéssel ír a lengyel—litván viszály felszámolásáról. A lapok pártállásra való tekintet nélkül hangsúlyozzák, hogy a megbékülés történelmi jelentőségű esemény, amely nagyban hozzájárul az általános béke fenntartásához.

Lozoraitis litván miniszterelnök lemondott, de a köztársaság elnöke a lemondást nem fogadta el.

BECK A NÉPSZÖVETSÉGRŐL

Londonból jelentik: A Daily Mail Beck lengyel külügyminiszter nyilatkozatát közli. Beck hangzott a többiek között, hogy a Népszövetség csak akkor lehet hatályos szervezet, ha legalább is egész Európát képviseli. Mint-

ahogy Németország és Olaszország távol van tőle, a Népszövetség nem európai intézmény. Lengyelország ezért tért vissza a régi diplomáciai módszerekhez. A Népszövetségre nincs szükség a béke fenntartása céljából. Hosszu és békés korszakot élt meg Európa, mielőtt Népszövetség volt és sok háború tört ki azóta, hogy a Népszövetség megszületett. A nemzetek igen jól megóvhatják a békés összhangot akkor is, ha nincs újabb népszövetségi alapokmány vagy nem tartanak havonként értekezleteket.

A VASUTVONAL HELYREÁLLÍTÁSA

Varsóból jelentik: A lengyel vasutak igazgatósága bizottságot küldött ki a Litvániába vezető, 18 év óta használaton kívül álló régi vasútvonal megvizsgálására. A bizottság megállapította, hogy a vasútvonalon 20 kilométer hosszúságban hiányoznak a sínek és a pályatest is igen rossz állapotban van. Ennek következtében még hosszú időbe telik, amíg a közvetlen vasúti forgalom megindulhat.

Ünnepélyesen beiktatták hivatalába az új petrovgrádi evangélikus lelkészt

Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi német-magyar református egyházközségnek vasárnap örömmünnepe volt, hivatalába iktatták Csepicsányi István lelkészt. A beiktatás a református templomban folyt le, az összes magyar, illetve német ajku hívők részvételével. Megjelentek a különböző hitfelekezetek és felekezeti intézmények képviselői. A katolikus egyház részéről megjelent Neumann Imre hitoktató és Wegling Géza hitközségi titkár, a református egyházat Szabó Zoltán lelkész, Nagy László egyházközségi és a presbitérium több tagja képviselte. A zsidó hitközség képviselőiben Tenner Sándor jelent meg. Ezenkívül megjelentek a nőegyletek küldöttségei, valamint számos bácskai és bánáti evangélikus egyház népes küldöttsége. Az egyházi szertartást Kund Vilmos esperes, pancsevői lelkész vezette. Heim Ferenc kraljevicsevői, Lang János mramoraki, Konecsny Sándor kikindai, Halwax Gusztáv hajducsikai és Lotz Tibor vojlovicai lelkészek, valamint Sperling Gyula

beskai és Wluter Edgar pancsevői káplánok segédletével. A szertartás alatt az evangélikus egyházi énekkar Gara Imre református orgonista kántor vezényletével, valamint Hassz Emmi (harmonium), Korodini Dezső és Mihalkovics Ferenc (hegedű) és Tóth Károly (gordonka) közreműködésével Beethoven »Isten dicsősége« című művet adta elő.

A szertartás után Csepicsányi István lelkész megtartotta beiktató prédikációját.

Délben a lelkészlakban fogadás volt, majd a Centralban bankettet rendeztek a lelkész tiszteletére. A banketten megjelent Kovács István pápai prelátnak, dr. Várady Imre a Magyar Közművelődési Egyesület elnöke, a Kulturbund képviselőiben Wolff Miklós és Wacker János, valamint a délelőtti ünnepség résztvevői. Ófelsége II. Péter királyt Kund Vilmos esperes köszöntötte fel, Kovács István az új lelkészt köszöntötte, Lang János mramoraki lelkész és Szander József főgondnok az egy-

házak együttműködésére üritettek poharukat.

Csepicsányi lelkész beiktatásával a petrovgrádi német és magyar-ajku evangélikusok régi vágya teljesült. Amikor a hívők kiváltak a szlovák egyházból és külön egyházat létesítettek, eleinte vidéki lelkészek jöttek be istentiszteletet tartani, majd Csepicsányi István neveztek ki ideiglenes lelkészi minőségben Petrovgrádra. A hívők annyira megszerették a fiatal lelképást, hogy az iránta való ragaszkodás jeléül rendes lelkészválasztották egyhanguan s ezt a választást dr. Popp Fülöp püspök is megerősítette.

Kémszervezetet lepleztek le Franciaországban

A Havas-iroda toulousei jelentése szerint Franciaországban nagyarányú kémszervezetet lepleztek le, amely az egész országra kiterjedt. Párisban és Bayonneban öt letartóztatás történt. Az egyik gyanúsított lakásán 145 okmányt találtak, amelyek a délkeletfranciaországi határerődítményekre, a léghátrító útegek elhelyezésére, a határvidéki katonaság létszámára és a mozgósítási tervekre vonatkoztak.

Zavargások Indiában

Bombayból jelentik: India különböző részeiben kiújultak a mohamedánok és hinduk közti összefüzesek. Allahabad városában igen komolyra fordult a helyzet. A zavargásoknak itt 14 ember esett áldozatul. A lakosság ezrelével menekül a hegyekbe. Az angol hatóságok sürgősen katonaságot küldtek Allahabadba.

Leütötte munkástársát, mert alacsonyabb napszámért dolgozott

A szubotcai törvényszék hat hónapra ítélt egy topolai munkást

A szubotcai törvényszék Tassics tanácsa hétfőn délelőtt ítélt a súlyos testi sértéssel vádolt Drascsak Mihály harminchat éves bacsatopolai munkás bűnügyében. Drascsak a múlt év májusában a maliogyosi országúton megtámadta és vasvillával többször megütötte Virág János munkást, akinek

Jobbkarja az ütés következtében eltört.

A tárgyaláson Drascsak azzal védekezett, hogy sokáig nagy nyomorban, munkanélkül volt, míg végül munkát kapott a »Labor« utépitési vállalatnál. Csak pár napig dolgozhatott, mert Virág János felkereste a munkavezetőt és alacsonyabb napszámért váltotta el ugyanazt a munkát, ezért őt elbocsátották. A bíróság hat havi fogságra ítélte a vádlottat s kötelezte, hogy a munkásbiztosítónak térítsen meg 1200 dinárt, amennyibe a sértett gyógykezelése kerül.

Dr. BREZOVSKY NÁNDOR

Lombhullató, szép őszi vasárnap volt 1924 október 12-e, amikor háromezer magyar jött össze a noviszádi lövölde kertjében, hogy megválassza azokat a vezetőket, akik kisebbségi életének rögzös útjain irányítsák, teljes felelősséggel, népük iránti olthatatlan szeretettel és ragaszkodással. Háromezer érett magyar a noviszádi magyar párt első megalakulásán, azon a feledhetetlen szép őszi vasárnapon dr. Brezovszky Nándor sebészfőorvost választotta meg elnökévé. Nem lehet meghatóttág nélkül visszagondolni arra a délelőtti, amikor férfi kora teljességében az emelvényre lépett a város magyarságának osztatlan bizalmából elnökké választott dr. Brezovszky Nándor és rövid, de annál tartalmasabb beszédben jelölte meg azt az utat, amelyen nemcsak a noviszádi, hanem az egész vojvodinai magyarságnak haladnia kell, mert ezt követeli a maga sorsa, amelyet az Isten kijelölt számára. Lelkes szeretet övezte körül akkor a magyar párt elnökét és ez a szeretet, tisztelt és ragaszkodás kísérte végig azóta is minden közéleti ténykedése során. Lombhullató őszi napon bonította ki a noviszádi magyarság zászlaját és rügyfakasztó tavaszi napon oltotta ki életét a halál fagyos csontkeze.

Dr. Brezovszky Nándor, a fáradhatatlan magyar, aki rövid földi élete alatt annyi nemeset és jót tett, nincs többé. Meghalt az a kemény faragású ércember, aki annyi hittel, annyi bizalommal nézett a jövőbe, aki még annyit szeretett volna tenni és alkotni; akit szenvedések, üldözések nem tudtak megtörni, sőt lelkét még ellentállóbba tették mindennel szemben, de teste, szervezete megérezte azt a kegyetlen harcot, amelyet meg kellett vívnia magyar volta miatt és minél inkább erősödött lelke a harcban, annál inkább vesztett ellentálló képességéből szervezete, amely végül is nem tudott győzedelmeskedni legnagyobb ellenége: a halál felett.

Dr. Brezovszky Nándor neve szorosán összefonódott a noviszádi magyarsággal. Akkor került Noviszádra, amikor néhai dr. Balla Aladár főispánja alatt először vett erőt a lendület az akkori kis vidéki város, hogy a nagy versengésben ne maradjon el, hanem az első között foglaljon helyet. Harminc év előtt rakták le mindazon intézmények alapjait, amelyeknek Noviszád városi mivoltát köszönheti. Ebben az időben építették a fürdőt, a csatornahálózatot, amelyet azóta sem bővítettek ki, megcsinálták a villanytelepet és mindenek előtt olyan kórházat építettek és úgy rendezték be, hogy nemcsak a városnak, hanem az akkori egész Magyarországnak büszkesége volt.

Noviszád törvényhatósági bizottsága 1907-ben pályázatot irt ki a kórházi sebészeti osztály főorvosi állásának betöltésére. Több pályázatot erre a helyre, de a sok pályázó közül a legtehetségesebb és legfelkészültebb sebészt, dr. Brezovszky Nándort választották meg főorvossá. A noviszádi kórház új sebészorvosa csak hamar olyan névre tett szert, hogy nemcsak Bácskából, hanem Szerém-

ségből is sokan nála kerestek és találtak gyógyulást. Kivételes sebészi képességeit azonban igazán a háboruban mutatta meg. Noviszád a déli harctérhez való közelsége következtében igen fontos hely lett és a sebesültek ezreit helyezték el nemcsak a kórházban, hanem a hadikórházakká átalakított iskolákban és lakatanyákban is. Dr. Brezovszky Nándor, a kórház sebészfőorvosa, az összes noviszádi kórházak és vöröskereszt parancsnoka, valamint a volt magyar gimnáziumban levő hadikórház vezető sebész orvosa lett. Éjjel-nappal a sebesültek megmentésén fáradozott és hihetetlen energiával dolgozott, hogy a háború minél több áldozatát megmentse az életnek. Sokszor emberfeletti munkáját nemcsak a megmentettek száza és ezrei köszönték meg neki, hanem a felsőbb hatóságok is, amelyek magas kitüntetésekben részesítették dr. Brezovszky Nándort.

A világháború befejezése után egy ideig még a kórház sebész főorvosa volt, de 1919-ben felmentették és mást neveztek ki helyébe. Utána kizárólag magángyakorlatot folytatott és megnyitotta sebészeti szanatóriumát, amely az első szanatórium volt Noviszádon.

† Dr. Brezovszky Nándor

Dr. Brezovszky Nándor Noviszádra történt megérkezése után élénk részt vett a város társadalmi életében, a háború után pedig azonnal azok sorába állott, akik a Jugoszláviába szakadt magyar kisebbség érdekében harcoltak. A Délbácska megalkulásakor a tizenkét tagú vezetőséghez tartozott, akik megalapították lapunkat. Dr. Brezovszky Nándor azóta is meleg szeretet fűzi a Reggeli Ujsághoz változott Délbácskához. Társadalmi, kulturális és politikai téren dolgozott és amikor Davidovics Ljuba 1924 augusztus 6-án a parlamentben bemutatkozott és a kormány programjából arra következtettek a kisebbségi magyarok, hogy ezután nem lesznek néma hallgatásra kényszerülve, megindultak a tanácskozások a magyar párt megalakulására, illetve a régebben betiltott magyar párt ujjaélesztésére. Dr. Brezovszky Nándor akkor is az első között volt, akik megértették kötelességüket és dolgozni kezdtek. Davidovics kormánya 1924 szeptember 6-án engedélyezte a magyar párt működését és ekkor alakultak meg egymás után a helyi szervezettek, közöttük október 12-én a noviszádi is, amely dr. Brezovszky Nándort választotta elnökévé és ezt meg is tartotta 1929 januárjáig a poli-

tikai pártok működésének beszüntetéséig.

A magyar párt politikai életében igen tevékeny részt vett és amikor 1927-ben a Vukicsévics Velya által kiírt választásokon a noviszádi törvényeszéki kerületben a magyar párt önálló listával indult, dr. Brezovszky Nándort a titeli és becsei járás jelölte magyar párti programmal. Ez a választás sok keserűséget okozott nemcsak dr. Brezovszkynak, hanem mindazoknak, akik a kisebbségi magyarság sorsát szívükön viselték. Ez a keserű csalódás azonban még nagyobb munkára buzdította dr. Brezovszky Nándort és azokat, akik vele együtt egy alapon állottak. Ennek a munkának csalódás azonban még nagyobb munkára buzdította dr. Brezovszky Nándort és azokat, akik vele együtt egy alapon állottak. Ennek a munkának az eredménye az 1927. évi novemberi városi képviselőtestületi választásokon mutatkozott meg a legjobban. Noviszád magyarsága öntudatos, határozott munkával dolgozott és zárt sorokban vonult fel, úgy, hogy a kor mánypárt 18 bizottsági tagsága mellett tizenötöt szerzett a magyar párt. Dr. Brezovszky Nándor nemes lelkét az mutatta a legjobban, hogy nem jelöltette magát a városi választásokra, mert akkor még nem beszélt tökéletesen szerbül és így nem is fejtethetett volna ki olyan munkát a városházán, amilyent a magyar párt elnökének kellett volna.

Az 1929. január 6-i változás a keserű megpróbáltatások és üldözések kezdetét jelentette a noviszádi magyar párt volt elnökének is. Politikai gerincessége börtönbe juttatta és azok a hónapok, amelyeket magyarsága miatt a rendőrségi cellában és a törvényeszéki fogházban kellett eltöltenie, kétségtelenül nyomot hagytak szervezetében. Amint azonban kissé szabadabban lehetett lélekezni, dr. Brezovszky Nándor ismét ott volt azok sorában, akik a magyar kisebbségi népükért küzdöttek. A Magyar Kaszinó, nagyérdemű elnökének Pro fuma Bélának halála után egyhangulag őt választotta meg elnökéül és azóta is minden közgyűlésen ellenjelölt nélkül került a város vezető magyar egyesületének élére. Amikor dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök kormányrajutása után a noviszádi városházán kicserélték a képviselőtestületet, a város magyar lakossága részéről dr. Brezovszky Nándort is meghívták a bizottsági tagok közé.

Dr. Brezovszky Nándor 59 évvel ezelőtt született a bánati Nemaszka Crnyán. Középiskoláit Petrovgradon, az egyetemet Budapesten végezte. Dr. Dollinger Gyulának a világhírű sebész professzornak volt tanítványa és az ő klinikáján szerezte a sebész oklevelet is. Utána Németországba ment, ahol a drezdai és berlini egyetemi klinikákon nőorvosi szakképzettséget szerzett. Tanulmányai befejeztével a budapesti irgalmasrendi kórház sebészeti osztályának volt alorvosa és innen került 1907-ben Noviszádra a városi kórház sebészeti és nőgyógyászati osztályának élére, ahol 1919-ig maradt.

Az elhunyt dr. Brezovszky Nándort néhány évvel ezelőtt könnyebb

lefolyásu agyvérzés érte, de ezt kiheverte és állapota olyan jó volt, hogy sem ő maga, sem családja, de még orvos barátai sem gondolták volna, hogy élete olyan hirtelen tragikussággal ér véget. Frissen és egészségesen intézte dolgaiat és szombaton délelőtt műtétet is végzett. Délután azonban rosszul lett, mire ágyba fektették. Ekkor még eszméletnél volt és utolsó szavai ezek voltak:

— Szegény betegeim...

Néhány pillanat múlva elvesztette eszméletét és a betegágyhoz hívott dr. Bauer József orvos már ekkor megállapította, hogy állapota reménytelen. Az orvosok még biztak hátha segíthetnek rajta és ezért mindent megkíséreltek. Vasárnap délelőtt azonban már minden reményt feladtak. Ekkor kihívták dr. Koráni Elemér szent rókusi plébánost, aki az utolsó kenettel látta el az élete befejezéséhez közeledőt. Szíve még dolgozott és tegnap reggel hat órakor dobbant utolsó.

A halálhíre percek alatt terjedt el az egész városban és mindenhol mély részvétet keltett. A noviszádi városházára is kitűzték a gyászlobogót, mert városi bizottsági tag volt. A délelőtti folyamán sorban jöttek a részvétlátogatók, hogy elbucsuzzanak dr. Brezovszky Nándortól.

A noviszádi magyarság elhunyt vezetőjének holttestét a temető kapujánál ravatalozták fel, ahol ma délután négy órakor szentelik be és utána Budapestre szállítják, hol eltemetik. Fia és leánya Magyarországon élnek és azért szállítják édesapjuk holttestét is Budapestre a családi sírboltba.

Tomán Sándor

Az elhunyt családja tegnap a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. dr. Brezovszky Nándorné és gyászoló családja nagy szomorúsággal és szívükben mélységes fájdalommal és megnyugodva a Mindenható bölcs rendelkezésében, tudatják, hogy a jó férje, a jó apa, nagypapa, fivér és após

Dr. BREZOVSKY NÁNDOR

volt kórh. főorvos, szanatórium tulajdonos, városi képviselői tag, a volt Magyar Párt noviszádi elnöke és a noviszádi Magyar Kaszinó elnöke

egy becsületben eltöltött munkásélet után f. hó 21-én reggel 6 órakor a halotti szentségek ájtatos felvétele után, életének 59-ik évében az Urban jobblétre szenderült.

Megboldogultunkat f. hó 22-én délután 4 órakor a róm. kath. kapujánál fogjuk beszenteltetni és Budapesten a családi sírboltban örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő gyászmise f. hó 22-én reggel 1/28 órakor lesz a rókusi plébániatemplomban.

Emlékét mindig szeretettel, hálával és kegyelettel, szívünkbe zárva fogjuk megőrizni.

A gyászoló család

A noviszádi Polgári Magyar Kaszinó tegnap délután gyászulást tartott elnökének dr. Brezovszky Nándornak váratlan elhalálása alkalmából. Az ülésen dr. Patai Béla alelnök méltatta az elhunyt érdemeit és juttatta kifejezésre az egyesületet ért mérheterlen gyászt. A Kaszinó testületileg vesz részt a ma délután 4 órakor történő beszentelésen.

Az új Bécs igazi arca

Forradalom! — mondják büszkén a bécsiek és az első dolog, amit Bécsben meg kell tanulni, az, hogy a Kaiserstadt nincs többé, a régi, romantikus, dunakeringős császárváros helyébe új fogalom lépett: »die alte deutsche Donau-stadt«. Bécs azonban mostanában nem filozofál, nem elmélkedik, hanem egy hét óta az »Umbruch« lázában ég.

Szédületes előretörések a győz-

tesek oldalán. Örnagyból ezredes lesz, cégvezetőből vezérigazgató, — eddigi titkos sejtvezetők nagyüzemeket vesznek át, kész garnitúrák lépnek előtérbe, börtönből és fegyházból, internálótáborból és emigrációból visszatérő néptársak magas, sőt legmagasabb állásokba kerülnek. A másik oldalon: szökés, menekülés, letartóztatás, őrizetbevétel, internálás...

Hajszálon mult a vérfürdő

Mult pénteken délután ült össze döntő konferenciára Schuschnigg kancellár, Zernatto miniszter, Schmitz polgármester és — Seiss-Inquart, a hitleristák vezetője. Elesen jellemzi a helyzetet, hogy Seiss-Inquart előzőleg írásba foglalta rendelkezéseit — halála esetére. Egy ügyvéd kollégáját kérte fel,

gondoskodjék családjáról, ha nem térne vissza a megbeszélésről.

Schmitz polgármester ugyanis a végsőkig el volt szánva és lövetni akart. »Ausztria leggyűlöltebb embere«, — ma így nevezik, — végzetes lépést hajtott végre:

felgyűvezte a marxistákat, ötszáz főnyi szocialista-kommunista csapattal vette magát körül a városházán, emberei, akik között a fogházak és börtönök sebliben kiszabadított lakói is szép számmal szerepeltek, Schmitz parancsára fegyveresen megszállták az elektromos és gázműveket.

»Bécs ismét megérett a polgár-

Schmitz a „főbűnös“

Mindenki elismeri, hogy Miklas elnök korrekt magatartása nagyban hozzájárult a polgárháboru elkerüléséhez, kétségtelen azonban az is, hogy az elcsapott és elfogott Schmitz expolgármester súlyosan fog lakolni. Hazaárulás címén emelnek ellene vádat s a főtárgyalást, amelynek során

a Schuschnigg-rezim titkos irattárának számos szenzációs okmányát akarják napvilágra hozni,

a legrövidebb időn belül, valószínűleg rögtön a népszavazás után megkezdik. Egyhangú nemzeti szocialista vélemény szerint a volt polgármester számára nincs ment ség!

A nagy per egyik koronatanúja Skubl volt rendőrfőnök lesz, aki saját hatáskörében és felelősségére fegyvert osztott ki az u. n. »illegális« szervezetek tagjai között, amikor megtudta, hogy Schmitz a vörös védőrség feltámasztásával akarja kieroszakolni a győzelmet.

A titkos fegyvertárak felkutatása még állandóan folyik. Az amhofi pártpalotában sok gépfegyvert találtak, Alexander Richard, a hazafias front vezérkari főnöke, megszökött, hivatali szobáiban krumpliszákokban géppisztolyokat és töltények ezreit találták. Az Alserstrasseban egy ruharaktárban bukkantak valóságos arzenálra SA-nyomozók s a főtárgya-

háborura.

Ugyanaznapra, péntek este 8 órára ugyanis riadót rendeltek el a titkos és »illegális« nemzeti szocialista szervezetekben. A rohamosztatok és védőosztatok emberei a kapott parancs értelmében már hét órakor megkezdtek a felvonulást kijelölt gyülekező helyekre s mialatt a barna és vörös front felsorakozott, Schuschnigg, Schmitz és Seiss-Inquart megvívta a döntő küzdelmet. A kancellár szava billentette a mérleg nyelvét a hitleristák javára. Schuschnigg nem egyezett bele a polgármester erőszakos terveibe, kerülni akarta a vérontást és átadta helyét Seiss-Inquartnak. Félnyolckor jelentette ezt be a rádióban.

Harminc perccel később az SA és SS-csapatok megkezdtek volna a harcot.

Igy történt, hogy vértelenül sikerült átvenniük a hatalmat s ez a magyarázata annak is, hogy miképpen változhatott át percek alatt a bécsi utca képe a történelmi pénteki estén.

lásig megdöbbenő bizonyítékokat fognak összegyűjteni Schmitz polgármester marxista összeköttetéseiről.

ÖNGYILKOS ORVOSTANÁROK

A forradalmi megrázkódtatás lázában remegő ország még nem zárhatta le az öngyilkosságok sorozatát sem.

Neumann orvostanár,

orr-, fül-, gégespecialista, akit Sztalin konziliumra hívatott s aki XIII. Alfonzot és a windsori herceget kezelte, letartóztatásba került. Egyik információm szerint 700.000 schillinget, másik információm szerint 300.000 schilling értékű valutát akart külföldre kicsempészni az ellene konstruált vád szerint. Róla pénteken terjedt

A nagy leszámolás

A leszámolás nagy apparátusa nem tart szünetet. A tartományi főnökségektől a legutolsó kis alpesi postahivatalig végrehajtják az őrségváltást.

Krupnikot, a híres áruháztulajdonost, akinek felesége ellen külön vádpont, hogy a Schuschnigg-frontnál zászlónyaságot vállalt, egymillió schillinges adócsalás címen letartóztatták. Áruházát üzemsejt vette át.

Habsburg Felix főherceget,

aki a bécsújhegyi katonai akadémia növendéke volt s elutazott Olaszországba, katonaszökevénynek nyilvánították.

Weiser rendőrfőnököt

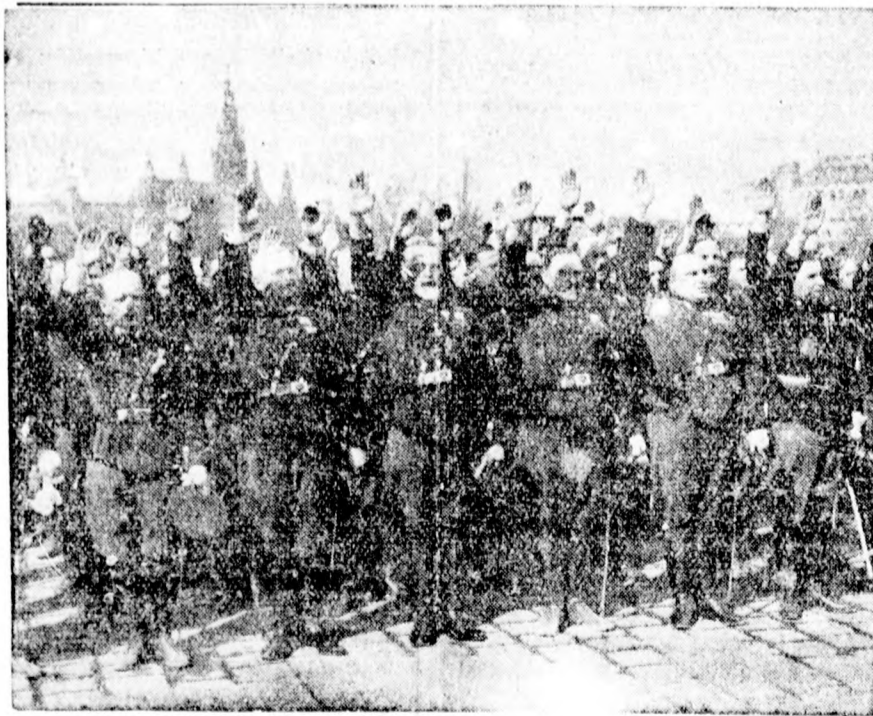
a náci-ügyek referensét letartóztatták.

A három osztrák Rothschild-fivér

sorsa a következő: Lajost, mint már megirtuk, elfogták. Eugen Rothschild, akinek született Schönborn grófnő a felesége és aki Enzelsfeldben látta vendégül a windsori hercegi párt, már hetekkel ezelőtt elutazott, a harmadik fivér, Alfonz, angol feleségével együtt még utolsó pillanatban el tudott menekülni. A Rothschild-birtokok ügyében még nincs döntés.

A hitzingi Bosel-villát a magas kőfal megmászásával rohamozták meg. A letartóztatott bankár palotáját és berendezését lefoglalták.

Fegyveres őrség áll a Castiglioni palota kapujában is.

A bécsi rendőrség hűségsküt tesz Hitlernek

el a hír, hogy fogságában öngyilkosságot kísérelt meg, de ezt a hírt még nem erősítették meg.

Tény ellenben az, hogy dr. Nobel Gábor, a bécsi Poliklinika magyar származású bőrgyógyász-főorvosa feleségével együtt öngyilkossá lett.

Kunwald Gottfried ügyvéd, a bécsi szabadkőművesek egyik legismertebb nevű vezetője, lakásán öngyilkosságot követett el.

Frank professzor, a bécsi egyetem nőgyógyász-tanára megmérgezte magát. Nem halt meg, kórházban ápolják.

A Zwieback-áruházat nemzeti szocialista vezetőség vette át.

Feltűnően sok titkos és engedély nélküli rádió leadóállomásnak jönnek nyomára. Szemtanúja voltam, amikor a Kochgasse 34. számú ház egyik lakásából járőr kihozott egy elkobzott rádióleadót. Tulajdonosát, egy bórkereskedőt, megbilincselve vitték el.

Blumenthal egyetemi tanár, belgyógyász-specialistát letartóztatták. Felesége és gyermekei sorra járnak a külföldi konzulátusokat, hogy vízumot szerezzenek.

A BÉCSI UCCA

A bécsi uccaképről s megváltozott életről amnyi sok és színes tudósítás után még mindig sok a jelenteni való. Hiszen csak most, egy héttel a hatalom átvétele után következett be a győztes forradalmak mindenkor második mozzanata: az első lázas felhevülést követő stabilizálódás. Bűrcel, a saar-vidéki szocialista józan tempóérzékkel lassan »behuzza a négy kerékféket« s a robogó autó szaguldása engedelmesen enyhül. Szigorú parancsok repültek szét: megakadályozzák a párt nevében végzett engedély nélküli gyűjtéseket, gátat vetnek családok s széghámosok további működésének, — szétütnek a »profitkeselyűk« között, akik mindenféle izléstelen, bazári gicset sóznak az uccán tolongó tömeg nyakába. Ez az utóbbi talán a legnehezebb feladat egyike. A Belvárosba betóduló bécsiek és korzózóva bumbulizó birodalmi bakák szászámra vásárolják a különböző emléktárgyakat, az uccai árusok száma majdnem eléri az uccai koldusokét, — aki ismeri Bécsét, tudja mit jelent ez! — naponta újabb változatokban jelennek meg a préselt, zománcozott, bádógból kivágott horogkereszt-jelvények százezrei, mindenki vásárol, ki emlékszik, ki pedig azért, hogy hü nácinak mutassa magát s mentesüljön az uccai »remplizésektől.« A Belváros aszfaltja csak úgy csikorog a katonák szöges bakancsai alatt, a negyedik kerületben, a diplomáciai negyedben csomagnak a követségek, — a corps diplomatique köreiben élénken feltűnt, hogy

a nagy parádé napján Hitler csak öt diplomatát hívott meg a disztribúció páholyába, az öt baráti állam képviselőit: Magyarország, Itália, Japán, Lengyelország és Jugoszlávia követeit,

— a kilencedik kerületben, az egyetemi negyedben az ujjászüle-

F. hó 27-én, vasárnap este 8 órai kezdettel a Szloboda színháztermében színre kerül

Kálmán Imre

MARICA GROFNŐ

Főszereplők:

Tilger Mihály m. v. Milla Piroska
P. Müller Babsy Fehér György
Cinner Baby Vengrin Ági
Paszt Ernő Kiss Nándor
Diener Gyula Kotrba Ferenc

című operettje

Rendező: Paszt Ernő

Közreműködik még: 24 tagú fúvószenekar, 30 tagú vegyeskar és 20 tagú gyermekkar — jegyelővétel Abraham János könyvkereskedésben és Fehér György fúvószenekarnál. Masarykova ul. 18. Telefon 31—71.

tett diákszervezetek egyenruhás tagjai gyűléseznek, — érdekes kiruccanni a munkásnegyedekbe: Floridsdorf, Ottakring házsorai is kitűzték a lobogókat.

A nevezetes stratégiai munkásvárak, bércszárnya-erődök falán tüntetőleg nem engedték kijavítani az ágyulövedékek mementős nyomait hosszú esztendőknél kevessebbül.

AZ ÁRJASÁG FOKMÉRŐJE

A zsidó üzletek megjelölését s a megjelölések ellenőrzését valószínűleg sportszerűen űzi a golfnadrágos, fehér gyapjúharisnyás és stájerkalapos fiatalság. Egy hét alatt egész rangsor alakult ki a bécsi üzletek között s a bolt árja vagy zsidó jellegét a tizedesfokokra beosztott hőmérő pontosságával fejezik ki a feliratok. Az árjaság fokozatai például a következők:

1. Horogkereszt a kirakatban. (Ez még gyanús is lehet!)
2. »Árja üzlet« felírás.
3. »Szín-árja üzlet.«
4. »Alapítása óta tiszta árja üzlet.«
5. Ugyanez, plusz: »Zsidók nem kívánatosak!«
6. Még jobban fokozva: »Zsidóknak tilos!« (A két utóbbi eset vendéglőknel, kávéházaknál fordul elő.)

Egykori, egy hét előtt még zsidó üzletek megtérését az ilyen feliratok jelzik:

1. NSBO-vezetés alatt (Nationalsozialistische Betriebszellen Organisation.)
2. Kommissarische Betriebsführung. Hozzáteve, hogy a személyzet most már 60—70—80—90 százalékban árja fajta.
3. Vagy egyszerűen: »Übernommen!« Átvettük!

Sok helyen kiírják az új üzletvezető vagy üzemsejtvezető nevét is a hitelesség kedvéért. Az ember szeme fennakad a Kärtnerstrasseban az egyik ilyen plakáton, amely szerint Berger Armin nemzeti szocialista üzemsejtvezető megbízott vezető a céget, most már tehát nyugodtan lehet itt is vásárolni...

A másik irányban, a zsidó megjelölések rangsora így fest:

1. Nicht arisches Geschäft.
2. Jüdisches Geschäft.

Kisebbs-nagyobb nyomtatott vagy tussal megirt kartontáblákon. Am ha az ellenőrző patrullók ezt bizonyos cégeknek keveslik, szappannal ráírják a kirakattáblára a figyelmeztetést: Muss grösser sein! A kívánt nagyobb felirat másnap pontosan megjelenik. Néha azonban vonakodik a tulajdonos. Ilyenkor — többször végigkísérgettem a razzizáló őrszolgálat munkaközben — először még csak egy óriási zsidó-karikaturát rajzol szappannal az üvegtáblára

egy gyorskezü grafikus. Görbe orr, kajla fül és méteres szappantetűk: Jude! Ha ez sem segít, jön

a végső eszköz: vörös olajfestékkel rámozdítják ugyanezt a szót a kirakatra.

Az árja nagymama

Bécs ismert nagy cégei, lokáljai már messziről jelentik hovatartozásukat. A Marschall-étterem kerekén közli, hogy nem szolgál ki zsidó vendéget, az Eden bár, amelynek legjobb a műsora, megelégszik annak a kijelentésével, hogy árja mulató. A párisi Guerlain parfüm-lerakot megkapta már a szappan-karikaturát, a híres Stone & Blyth 75 százalék árjával dolgozik, a Bristolot átvette az üzemsejt. De még a Naschmarkt szélén álló asztalkán, ahol óraműre ugráló bádorbékákat és egereket árul a vándorárus, még ott is nagy betűkkel hirdeti a felirat: »Arischer Stand.« A Café Austria levetette régi nevét s Ostmark néven született újjá. A Karlskirche tövében egy öreg borbélymester szurósan szemügyre vesz minden új vendéget, mert nem árját ő meg nem borotválna egy hét óta. Az egyik kerekés virslibódé tulajdonosa viccekkel traktálja vendégeit:

— Ki mai napság a legkívánatosabb nő Bécsben?

120.000 egyenruha

Rengeteg a katona. Hir szerint százhuszezer fő van Ausztriában. (Rengeteg a dialektus.) Viaszvaszon Schupp-csákó, alpesi vadászsapka a tankosokon, tányérsapka és SA-sapka, karimáján a Gau-szinnel, kis kék komótsapkák, acélsisakok, — palackzöld csendőrök, fekete páncélautósok és SS-testőrök, szürke osztrákok, kék németek, barna rohamosztágosok. Táborigényes a nagy tereken. Buszok és motócsiklik, zöldbarna mimikry-mázolású terepjáró kocsik, rekvirált teherautók, óriáskerekű futárkocsik. Forró olajpára kóvályog a járdaszélen álló kocsik körül. A főhadiszállások, az Imperial, Grand Hotel, Bristol, Lehmann előtt őrségek és földbeszurt tábori jelvények. Két szobormerev poszt. Rejtélyesen egyszerre mozognak minden tisztelgésnél, pillanatnyi különbség nincs mozdulataik között. Hosszu figyelés után sikerült megfektetni a titkot: jön egy tiszt, az egyik őrszem mozdulatlan ajakkal élesen piszog, csitt-csatt, — fegyverrel tiszteleg! — új piszogés, a puská vissza kerül a vállra.

Még egy új felfedezés: az osztrák egyenruhás tisztek most már a német vaskeresztet viselik legelső helyen s csak utána jön sorra a többi, most már »külföldi«, volt osztrák-magyar kitüntetés, vaskorona, érdemkereszt, szignum stb.

— ?

— Az árja nagymama! Mert ilyet sok százezren kívánnak maguknak!

A HITLER-ÜDVÖZLÉS MÁMORA

Az új Hitler köszöntés mézeshezes mámore uralkodik az utcákon. Teherautókon robogó katonák jönnek. A járdákon a nép sorfalba vágja magát és nyújtott karral köszön. A Grabenen déli 12 órákor egy század gyalogság dalolva menetel. Két tiszt áll a MEM drogéria előtt: diszlepiést vág ki a csapat. »Augen rechts!« — aztán dühörög a Stechschritt. Utána új vezényszó: »Singen!« Harsog két-száz torok, hogy a Szent István-dóm galambjai mind felrebbennek — az ucca pedig szalutál, Hitler-Grussal. Vagy egy világoskék huszárezred, századonként más-más színű lovon, léptet a Ringen. Ujra lehet köszönni és a bécsiek tisztelgnek, ahányszor csak alkalom nyílik.

SO KÜST MAN NUR IN WIEN

A katonaság nagy becsben áll. A Ronacher-mulató potom egy schillinget kér csak őrmestertől lefelé s az SA és SS egyenruhás tagjaitól. A poén az, hogy »A régi jó idők« című műsört kapják a legújabb idők katonái. Mozgósítottak a bécsi honleányok is. Nincsen a nagy Reichnek olyan katonája, aki ne találja estére sétapartneret és éjféltájban olyan csattogó bucsucsolózásokat látni-hallani, hogy Páris is elbujhat.

Az esti séta állandó program-pontja persze a Reisebüro, ahol most már megállt az üzem s az egész termet virágok borítják Hitler képe alatt. Feltűnő helyen egy azalea magyar nemzetiszínű szalagon arany göbötűs Heil Hitler! nyomással. Rögtön mellette kék-sárga szalag, az ukrájai németek csokrával.

Éjszakánként robognak be a városba a hatalmas teherautó-csapatok, élelemmel, felszerelés utánpótlással a baráti megszálló helyőrségnek. Fantasztikus összevisz-szaságban 50—60 camion-szállodai kocsik, porcellángyár, gyógyfürdő, serfőzdék, szállítócégek, egyesületek járművei a német birodalom legkülönbözőbb városai-ból.

Este 11 óra után a mellékutcákban magányos párok levegőznek. Bécsi lakosok, akik nem viselnek semmilyen jelvényt s a nap legnagyobb részét otthon töltik, ilyenkor sétálnak egyet.

Az elcsendesülő éjszakában egyre jobban hallani a magasban bugó repülőgépek motorjait. Szünet nélkül, éjjel-nappal repülnek a város fölött, a fül megszokja, észre sem veszi már, csak ilyenkor, ha elül a forgalom zaja és az ember önkéntelenül is keresni kezdi az ezüstszegegyű felhők között bujkáló Junkers-rajokat.

A főhadiszállás is csendes. Alszik a Hotel Imperial. Csak az ajtók előtt silbakolnak a londoner számára kirakott magasszárú, sarkantyus csizmák, hosszú, precíz, kiigazodott sorokban.

HITLER ÉTLAPJA

Az Imperial-szálloda egyébként ma már bécsi nevezetesség s rövidesen bekerül a Baedekerbe. A szálloda első emeleti fejedelmi lakosztályát rendezték be hétfőn Hitler számára. A bevonuló vezér az erkélyről beszélt a bécsiekhez, de amikor visszavonult, nem a Fürsten-appartementben pihent le, ellenben egy a mellék uccára, a Dumba-Strassera nyíló egyágyas szobát választotta s ott aludt. Ezt a szobát azóta nem adják ki többé senkinek, hanem Hitler-muzeummá alakítják át.

Hitler a legegyszerűbb, legmértékletesebb vegetáriánus tápiálkozás híve s bécsi tartózkodásának étrendje a következő volt:

Vacsora (a bevonulás után): tojásos nokkerli, citromos saláta.

Reggeli: langyos tej, egy zsemlye.

Ebéd (a nagy beszéd után): zsemlyegombóc káposztával, saláta.

SEBESZTANAR LATRINÁT PUCOL

Fanatikus hivekben nem szűkölködik Bécs. A kabinet tagjai közül például dr. Jury miniszter mosolyogva mesélte, hogy

1938-ban mindössze 30 napot töltött szabadlábán.

A többi időre az előző rendszer gondoskodott ingyen szállásról.

Meyersbacher sebészstanar megmost tért haza Bécsbe a wöllersdorfi internálótáborból, ahol hat hónapon keresztül a latrinákat kellett tisztogatnia. Utóda most — állítólag —

Adam ezredes,

a Schuschnigg-éra szövetségi sajtószolgálatának vezetője s valószínűleg a táborban van már Ludwig volt sajtókamarai elnök is.

Rendkívüli érdeklődéssel várják mi lesz a sorsa Pavlikovszki gráci tábori püspöknek, aki ellen az a vád, hogy nem szerzett kegyelmet a Dollfuss-tragédia náci szereplői számára, holott ez módjában állott volna.

Szerencséd, ha keresed
Szeles bankban megleled

Húzás 1938 április 13 és 14

Osztálysorsjegyet rendeljen

SZELES TESTVÉREK bankházában - SOMBOR

Sorsjegyárak: Egész feles negyedes
D. 200.- D. 100.- D. 50.-

VESZUNK ÉS ELADUNK KÜLFÖLDI PÉNZEKET, ARANY ÉS EZÜST ÉRMEKET, RÉGI EZÜST KORONÁT ÉS FORINTOST ÉS MINDEN ÉRTEK-PAPÍRT. KAPHATÓ 3%-OS AGRÁRKÖTVÉNY, MELYEL MORATÓRIUMOS ADÓ FIZETHETŐ

A HABSBERG-KRIPTÁBAN

A kapucinusok templomában is teljes a békesség. A Habsburgok kriptájának ajtaja előtt megcsapant, de érdeklődő csoportok várakoznak újabb vezetésekre. Birodalmi német katonák fényképezőgépekkel bocsátkoznak le a jég hideg altemplomba s a hosszú, feketeszakállú magyar kapucinus frátert hiába kérdezem, elbucsztak-e a fiatal főhercegek, amikor most elutaztak, néma fejesóválás a válasz. »Hiszen olyan hirtelen jött az egész...« A páterek egybéként kitérték a horogkeresztes lobogót a háttérre, jelvényt viselnek az uccán barna rendi köntösükön s bizalommal néznek a jövő elébe. A kripta fölött két bölcs szó ragyog: »Beati mortui« — (Boldog halottak).

A »30 GARASOS NÁCIK«

A sajtó, — hát igen, egyvéhangolt. Vezércikkétől sportrovatig azonos kommunikézió szöveg, sokszor még a bekezdések is azonosak három-négy újságban. Támadások a »30 garasos náci« ellen, — ennyibe kerülnek az uccán, akár kilőszámra kapható, rövidesen értéktelenné váló átmeneti jelvények, — a tulbuzgók, a pletykások ellen, akik legutóbb is megbolondították a szegényebb osztályokat azzal, hogy mindenkinek visszaadják a zálogházak a zálogbattett tárgyaikat, ha igazolni tudja az illető, hogy rászorult Óriási megrohanás volt az eredmény, persze hiába...

Még csak néhány apró mazsola híre: boldogok a biciklisták, mert megszüntették a kerékpáradó, — március 27-én kiteszik közszemlére a népszavazási névjegyzékeket, kimaradtak protestálhatnak, — bélyeggyűjtők lázasan vásárolják a 24 groschnis és 10 schillinges bélyegeket, Dollfuss arcképével, mert ezeket máris kivonták a forgalomból, — a vásárcsarnok előtt láttam, amint SA emberek fülönfogtak egy harmonikás koldust, mert a Horst Wessel-Induló hangjaira kéregetett, — rövidesen megjelenik egy rendelet, amely német birodalmi mintára tiltja az állatkínzó sakterolást, — a bécsi hölgyek óvatosan csökkentik a ruzs és puder használatát, mert a tulipiros arc és kármínajak visszatetszést kelt, — futballmeccs előtt és után nemesak a játékosok, hanem a játévezető és tacesbírák is kötelesek német köszöntéssel üdvözölni a közönséget.

Fizessen elő a Reggeli Újságra

Anglia együttműködik Olaszországgal a Közelkeleten

Szerdán folytatják az angol-olasz megbeszéléseket

Londonból jelentik: Randell, az angol külügyminisztérium közeli osztagjának vezetője, aki részt vett a római megbeszéléseken, visszaérkezett Londonba, hogy jelentést tegyen az eddig elért haladásról. Valoszinű, hogy egy hét múlva visszautazik Rómába.

A Daily Telegraph úgy tudja, hogy eddig 3 pontban jött létre megegyezés. Mindkét kormány őszintén kívánja olyan megegyezés létesülését, amely megkönnyíti Anglia és Olaszország együttműködését Európa megőrzése körül.

2. Anglia biztosította Olaszországot, hogy fegyverkezése nem ellene irányul és nem az a célja, hogy megfossa Olaszországot abessziniai birtokától.

3. Olaszország közölte Angliával, hogy hajlandó vele együttműködni a közelkeleti, főként palesztinai zavarok elfojtása körül, ha Anglia bebizonyítja készségét az abessziniai olasz hódítás elismerésére.

A római angol nagykövet szerdán tanácskozik ismét Ciano gróf külügyminiszterrel. Rendezésre vár még a spanyol ügy, a Baleári és Kanári szigetek kérdése, az

abesszin határok megvonása és a földközi-tengeri kérdés. Rómában remélik, hogy az összes kérdések kellő jóakarattal megoldhatók lesznek.

Vasárnap este két betörés történt Noviszádon

Az egyik betörőt tettenérték, de elmenekült — Ékszereket lopott a betörő az őrizet nélkül hagyott lakásokból

Noviszádon most ismét működésbe kezdtek az ünnepnapokra esti betörők. Vasárnap két ilyen vakmerő betörés is történt.

Romanosz Jován báni tanácsos, a báni kabinetiroda volt főnökének a Zorka hercegnő téren van lakása. Vasárnap délután a hozzátartozóival együtt elment sétára és a lakást bezárva őrizet nélkül hagyta. Este hét óra tájban tért haza és kellemetlen meglepetésére az ajtót nyitva találta. Rosszat sejtve lépett be a lakásba, ahol nagy rendetlenség fogadta. Azonnal látta, hogy

betörő járt a házban aki az egész lakást felforgatta, hogy értékes tárgyat találjon.

A szekrényben rábukkant Romanosz ékszereire és valamennyit magával vitte.

Aranyórát, briliánsokat és arany karperecet vitt el.

A báni tanácsos feljelentést tett a rendőrségen, amely a nyomozást megindította.

A másik betörés Koszanic Milenko vasuti tisztviselőnek a Gyorgya Szervickog uccában lévő lakásában történt. A tisztviselő este 7 óra tájban ment haza és megdöbbenve látta, hogy

a lakásában ég a villany.

Az ablakhoz sietett, hogy megnézzék ki van a lakásban. Egy ismeretlen férfit látott, aki akkor már észrevette, hogy felfedezték és

elszántan kiugrott az ajtón és elmenekült.

Koszanic átvizsgálta a szekrényeit és megállapította, hogy

hiányzik az aranygyűrűje és aranylánca, valamint még más kisebb értékű ékszere,

amelyeket valószínűleg az ismeretlen vitt magával. Feljelentést tett a rendőrségen.

Letartóztatták a szmolenszki érseket

Moszkvából jelentik: Az istentagadók mozgalmának lapja közli, hogy Oroszország különböző részeiben az egyház hívei között trockijista kémeket találtak. A lap szerint letartóztatták Szerafin szmolenszki érseket, Ukrajnában és Fehéroroszországban számos kolostorról megállapították, hogy menedéket adott a kémeknek.

A költségvetés a szenátus előtt

Beográdból jelentik: A szenátus tegnap délelőtt tíz órakor kezdődő ülésén Mazsuranics Zselimir elnökölt. Lelica Dusan pénzügyminiszter hosszabb beszéd keretében ismertette az 1938—1939. évi költségvetést és pénzügyi törvényt.

A pénzügyminiszter után többben szólaltak fel, így dr. Angyelinovics Grga volt miniszter is, aki koncentrációs kormány alakítását javasolta.

A palesztinai arabok pénzt és élelmiszert rekvirálnak

Jeruzsálemből jelentik: A palesztinai angol hatóságok intézkedései erősen megneghezítették az arab szabadcsapatok élelmiszer beszerzését. Emiatt az arabok a városokban és falvakban erőszakkal szereznek élelmet. Legutóbb Samariába nyomult be nagyobb arab szabadcsapat és fenyegetésekkel arra kényszerítette a lakosságot, hogy lássa el őket pénzzel és élelmiszernel. A csapatok később karhatalom vette üldözöbe. A rendőrség kutatja, hogy az arab felkelők honnan kaptak fegyvereket. Eddig 36 letartóztatás történt.

A Jeruzsálemi Omár-mecset fősejkjét a régi városnegyedben négy piszolylövessel megsebesítették. A kíséretében levő személyek egyike szintén megsebesült. A tettesnek sikerült nyomtalanul eltűnni.

SZERENCSES KIMENETELŰ AUTÓSZERENCSETLENSÉG NOVISZÁDON

Vasárnap, március 20-án délután négy óra felé könnyen végzetessé válható autóbaleset történt a noviszádi Kraljica Marija bulváron. Sárics Iván petrovaradini szőlőbirtokos autóján Noviszádra igyekezett. Az egészségügyi palota előtt egy kerékpárost vett észre, aki gondtalanul haladt szembe az autóval. Sárics hasztalan túlkölt, majd, hogy az összeütközést elkerülje, fékezett. A hirtelen lefékezett autó nekiütődött a villanyoszlopnak és erősen meg rongálódott. Az autóban Sáricson kívül Fiser Rudolf báni tisztviselő és felesége, valamint Gorsetics Jelka gyakovói leány ültek, akiknek kisebb horzsolásokon kívül semmi bajuk nem történt.

HIREK

— **Időjárás.** Jugoszlávia egész területére kiterjedt a felhőzet. A hőmérséklet nem változott lényegesen. A legalacsonyabb hőmérséklet Szarajevón —1 fok, a legmagasabb Mosztárban 23 fok volt.
Időjóslás: Meleg, nagyrészt felhős idő várható, a nyugati és déli részekben gyenge esővel.

— **A szuboticiai határőrség új állatorvosa.** Legfelsőbb kéziratral a szuboticiai határmenti állatorvosi állomáshoz áthelyezték Popovics Lázár eddigi petrovgradi járási állatorvosi tanácsnokot.

— **A jugoszláv újságíró szövetség noviszádi szekciójának tagjai tavalyi vasúti igazolványukat küldjék el a szekció pénztárosa, Tomán Sándor.** Noviszád Kralja Petra II. 50. címére, legkésőbb március 29-ig.

— **Szplítből csak kerülővel lehet Dubrovnikba autózni.** A makarszakai technikai hivatal jelentése szerint a 36. számú állami uton a 456—334.50 kilométereknél a Neretva folyó metkovicsei hídján keresztül, a hid uttestének javítása miatt körülbelül harminc napig szünetel a forgalom. A Szplít—Metkovic—Dubrovnik közötti uton rá kell térni Prolognál a 7. számú bányási utra Ljubuski felé, Ljubuskitól Csaplyináig a bányási uton a Csaplyinától tovább a Metkovic—Dubrovnik 6. számú uton kell közlekedni.

— **Kitűnően sikerült a noviszádi gasztronómiai kiállítás.** Vasárnap rendezték meg a noviszádi Szloboda szállóban az éttermi és szállodai alkalmazottak gasztronómiai kiállítását. Egész napon keresztül nagyszámú közönség tekintette meg az izlensesnél-izlensesebb ételeket. Különösen Balogi Mihály szakácsművészeti remekei, különböző hideg halak, sülték stb. keltettek nagy feltűnést.

Dobszai Juliskát (Bilje)
e jegyzete
Fekete József (Zagreb)
Minden külön értesítés helyett

— **Házat vásárolt a szombori járási Vöröskereszthez.** A szombori vöröskereszthez részére az egyesület járási szervezete házat vásárolt, ahol a szegény szülők gyermekeit, valamint az elhagyott gyermekeket elhelyezik, ápolják és gyógykezelik ingyenesen. Az épületben ambulanciát állítanak fel első segélynyújtásra, azonkívül tanácsadót anyák részére, továbbá az alkoholistákat és tüdővészesekeket is gyógykezelik az otthonban. Az egyesület önkéntes ápolónői tanfolyamokat és gázvédelmi kurzusokat is szándékozik tartani. Később pedig földalatti menedékhelyet is építenek gázáradások esetére. Mindezen feladatok ellátására az egyesület a maga anyagi erejéből csak akkor lesz képes, ha taglétszáma jelentősen szaporodik. Ezért most mozgalom indult meg Szomborban és a járásban, hogy a taglétszámot emeljék különösen alapító tagok gyűjtésével, akik egyszersmindenkorra 250, 500 illetve 1000 dinár tagdíjat fizetnek.

— **A török korból származó csontvázat találtak Szomborban.** Zelenko István a Kralja Petra esaterna társulat soförje házat építette a Konyovics utca 41. szám alatt. Földmunkák közben egy csontvázat találtak a munkások. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a csontváz több száz év előtt, valószínűleg még a török hódoltság ideje alatt került oda.

Dr. Brezovszky Nándor halálára

»A bennem lévő lázongó rabok:
— Szépség, Jóság, Emberszeretet,
Halál-gazdámnak áldozatai;
Nem lázognak már. Lényegük halott,
Mert most hirtelen agyamhoz kapok.«

»...és szívemhez, ki másért dobogott,
mert önmagamért élni nincs szívem,
Mások szive-bánatát viszem,
Könnycim: emberbánatokban tiszta tő,
Lelkem: e tőba csókot dobott;
Embercsókot. Csókra biztatót...«

»A szenvedést enyhítő szívem
Most az Istenség előtt doboz,
S néktek élők; csak annyit izen:
A hitben legyetek boldogok.«

En: a magyar költő és fia
Mindenkinek, ki Istent hívő,
Köszöntelek. Tul az életen
Mint hitünkben egy igét vivő.

Most bennem gyászol a gyötrelmem,
Talán azért, mert örök hited
A hitemmel sirva jött velem.

Alig van ily néhány lelki pár
Aki érzi; mit jelent a lét,
S ha érezné, akkor is a vár
Imáttal inákban elalélt.

En most nagyon sirva sírok itt
Halálod és koporsód előtt
Könnycimmel Benned siratom
A szebb és jobb létért szenvedőt.

Fájdalom, hogy bennem a rabok:
— Szépség, Jóság, Emberszeretet —
A halálod áldozatai,
S egyszer én is agyamhoz kapok...

HUSZÁR SÁNDOR

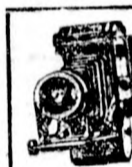
Megérkeztek új **csillárain**
nagyon olcsón árusítom, 2 lámpa csillár 135 dinár
GELB
NOVISZÁD, KRALJA PETRA II 23.

— **A szombori munkásbiztosító új igazgatósági tagjai.** A szombori munkásbiztosító új igazgatósági tagjai a következők: Száva Szevanov városi főjegyző, a munkaadók részéről Csányi Lajos nyugalmazott községi jegyző, Masirevics Velimir és Adler Oszkár kereskedők, ifj. Sesevics Péter pék és Schmidt József szőlő. Az alkalmazottak részéről: Szekulics Péter ügyvédjelölt, Fratrics Péter, Nenadov Szlavko és Lugomerszki Szlavko kereskedelmi alkalmazottak, Varga Ferenc szivácsi cukorgyári alkalmazott és Bilek János odzsaci kendergyári tisztviselő. A felügyelőbizottság tagjai: Matarić Iván, Lugomerszki Nenád, Bedekovic Budimir és Vaszics Koszta.

— **Besurranó tolvajok: garázdálkodtak Palánkán.** Bácskapalánkáról jelentik: Szombaton délután 2 és 4 óra között két vakmerő besurranó tolvajlás is történt. Sztójánovics Zsivko, az adóhivatal főnöke ebéd után nyugovóra tért lakásán. Valamivel két óra után egy cigány nő ment be az adófőnök házának udvarára, a szomszédok hallották, hogy a gazdát kereste hangos szóval, majd elhallgatott. Azt hitték, hogy a házbeliek észrevették s így nem tulajdonítottak nagyobb fontosságot az esetnek. Valamivel négy óra után azután értesültek a továbbiakról. A cigány nő, miután senki nem jelentkezett kiáltására, bement az előszobába. Sztójánovics fogason függő kabátja zsebéből kivette az 500 dinárt tartalmazó pénztárcát és eltűnt. Körülbelül ugyanebben az időben Willer Johanna garázdálkodóhoz is besurranó egy cigányasszonyt kihaszálva a garázdálkodó távollétében, összeszedett minden értéktárgyat és némi készpénzt, összesen 2500—2700 dinár értékben, majd eltűnt. A csendőrség nagy készséggel kezdett a nyomozáshoz.

— **Elítélt lugi verekedők.** Tényi Iván 28 éves lugi lakos 1936 szeptember 27-én megtámadta Zsirics Mihályt és léccel fejbeütötte, úgy, hogy Zsirics egy évig feküdt a kórházban és azóta dadog. A tegnapi tárgyaláson Tényi azzal védekezett, hogy Zsirics és fivére megtámadták őt és ő a léccel össze-vissza ütött, hogy támadóit távoltartsa magától. Ugyanaz éjjel Zsirics Sztipán revolverrel háromszor belőtt Tényi házába. A szombori törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet, Tényit két hónapra, Zsirics Sztipánt pedig egy hónapra szigorított fogház büntetésre ítélte.

— **KANIZSAI HIREK.** A malomszövetkezet igazgatósága ezúton is értesíti a tagjait, hogy akik a részjegyeiket nem fizették ki teljesen, nem élvezhetik a szövetkezet malom kedvezményeit és így nem öröklhetnek olesóiban. A hátralékosokat az igazgatóság bepereli. — A szigeti földbírók kérték a város vezetőségét, hogy a földjére vezető utat javíttassák meg. — Dr. Topoljac Milorad városi orvos hétköznapiakon reggel 8-tól 11-ig rendel ingyen a város szegényei részére. — A rendőrség felhívta a kerékpártulajdonosokat, hogy legkésőbb március 30-ig kerékpárjaikkal együtt jelenjenek meg a rendőrség 3-as számú szobájában.

3 óra tártelmenten embernek sem soha idő
3 óra alatt hópiát kap minden felvételről az amatőrfényképező
SEIDLING, fotó és optikai szaküzlet, Noviszád,
Kc. Petra I. 28. - Tel. 28-19

— **Tüzet okozott a gondtalanság.** Temerinből jelentik: Szombaton nagy tűz pusztított Zelenka András Temerinből mintegy öt kilométerre fekvő tanyáján. Zelenka szőlője pernyét szórt ki az udvarra, amely alatt valószínűleg parázs is lappangott. A feléledt zsárlatok valahogy tápot kaptak és begyújtotta a szalmakazlat, ahonnan a lángok csakhamar átterjedtek a tanya épületeire is. Az épületet sikerült lokalizálni, mielőtt a tűz nagyobb pusztítást végzett volna, azonban a pályában lévő mezőgazdasági gépek a tűz martalékává lettek. A kár meghaladja az 5000 dinárt.

— **Motorkerékpár baleset a nemzetközi uton.** Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt Feketicen. Besker Adám, feketicesi garázdálkodó motorkerékpárt próbált ki a nemzetközi uton. A Hauser gyógyszerár előtt elvesztette az uralmát a gép felett és az árokba zuhant, olyan szerencsétlenül, hogy a jobb lábát két helyen eltörte.

A MEXIKÓI KORMÁNY MEGADÓZTATTA A TETOVÁLT EMBERBŐRÖKET

Ne utközzél meg, nyájas olvasó,
E furcsaságon, mit az újság ír;
Adótárgy lett a bőrre tetovált kép,
Bár képtelennek látszik ez a hír.
Műalkotás a kép és így vagyont ér,
Mindegy, hogy vásznon diszlik-e,
[vagy bőrön,

Adóköteles minden vagyontárgy,
Illő, hogy ez is adó alá jöjjön.
A behajtása biztos ez adónak,
A fedezetet az adóalany nyújtja:
A nemfizető adóalany bőrét.
A végrehajtó egyszerűen lenyuzza.
FANYAR TÓBIÁS

— **Bort akart vásárolni és kést kapott.** Odrzsács Toma noviszádi munkás vasárnap estefelől átment Petrovaradinba, hogy olesó bort vásároljon. Az eladónál nagyobb társaság volt és Odrzsács beszédbe elegyedett velük. Beszéd közben egy ittas idegen emberrel összeveszett. Szó szót követett, majd egymásnak mentek, hogy ökölrel intézzék el a vitát. Az ismeretlen előrántotta a bieskáját és Odrzsácsot a karján megszurta. Azután eltűnt, úgyhogy a kildét sem sikerült eddig megállapítani. A sérült munkást beállították a kórházba.

— **Megfelebbzték a pacsíri református lelkészválasztást.** Jelentették, hogy Pacsír község református lakossága néhány nappal ezelőtt lelkészválasztást tartott, amelyen Csete K. István pacsíri származású lelkész kapott többséget. A lelkészválasztást most több pacsíri református lakos különböző szabálytalanságok címén megtelebbzte. A község református lakossága nagy érdeklődéssel várja, hogy a felsőbb egyházi hatóság az ügyben milyen döntést hoz.

— **Gummi kugli golyók előírások** kivételben, jótállás mellett Bata V. Sin, Szubotica. Kérjen aránylatot.

— **Egy költő élete.** Kevés költőnek volt olyan mozgalmas és kalandos élete, mint a nemrég elhunyt Gabriele d'Annunziának, aki a háború előtt egész vagyonát elkártyázta, de voltaképpen ennek a csapásnak köszönhető teljes költői kibontakozását. Erről az érdekes életü költőről közöl ekket és szemelvényt a verseiből az Ifjúság most megjelent márciusi száma. Sok más érdekes cikk, vers, regény, rejtélyek, szerk. újságok stb. teszik teljessé a lapot, amelynek egész évi előfizetési ára tíz dinár. Kérjen még ma mutatványsszámot. A kiadóhivatal címe: Petrovgrad, dr. Tirs u. 3.

— **Tegnap kezdődött meg a petrovoszeli gyilkosok kihallgatása.** A noviszádi vizsgálóbíró tegnap délelőtt megkezdte Tölgyesi Andris és Konsek-Kozorus János, a petrovoszeli gyilkosok kihallgatását. A kihallgatások bizonyára két-három napot vesznek majd igénybe. Konsekék vallomását a további vizsgálatok érdekében titokban tartják.

— **Többszöri terhesség után is könnyű ürülés és szabályozott gyomortevékenység érhető el, reggelenként egy-egy fél pohár természetes »Ferenc József« keserűviz használataival.** A Ferenc József víz sokszorosán kipróbált s igen melegen ajánlható háziszser, mely mindenütt kapható. Reg. S. br. 30474-35.

— **Egy híján szüzetendő a feketeci Ludmann bácsi.** Most ünnepeleik meg Feketicen Ludmann János gazdálkodó 99. születésnapját. A magas koru aggyastán, aki alkalmasint a Dunabánóság legöregebb embere és ma is jó egészséggel él, nagy elérékenyüléssel köszönte meg kiterjedt rokonsága és nagyszámú tisztelőinek jókívánságait.

— **Női kötött-ruhák és pulloverek szép fazonokban olcsón kaphatók: Fischer J. és Fia cégnél, Noviszádon.**

— **Zsebmetszőket tett ártalmatlanná a szombori rendőrség.** Szombat és vasárnap vásár volt Szomborban, ami a rendőrségnek is több munkát adott. Pénteken este a csendőrség udvarán egy zsákban öt tyukot találtak. A rendőrség ezért figyelni kezdte, hogy ki viszi el a tyukokat. Vasárnap reggel megjelent Kájics Frányó volt kocsmáros, hogy elvigye a tyukokat, de a rendőrség elfogta. A vásáron akkor fogták el Sztójkov Erzsébet cigányasszonyt, amikor özv. Pálics Dimitrijenő zsebéből száz dinárt vett ki. A. M. 12 éves fiút is akkor fogták el, amikor erszényt emelt ki egy vásári látogató zsebéből. Nikolic Katica és Lakatos Anna cigányasszonyok papucset loptak, de hamarosan elfogták őket.

— **TOPOLAI HIREK.** Topolán a bér-málás május 7-én és 8-án lesz. Erre az alkalomra, a római katolikus egyházi énekkart megerősítik, az énekkar vezetője ezért felkéri a híveket, hogy akiknek az énekkarban való részvételre alkalmas hangjuk van, jelentkezzenek. Tagfelvétel vasárnap délelőtt 10 óráig és pénteken este 7 óra után. Az énekkar bér-málási énekekre készül. — Majdnem végzetes autóbaleset érte Popovics Szimó közlegyzőt. Popovics nagyobb társasággal autókiránduláson volt és amint elhagyták Topolát, a Topolai-Agyag közüli nemzetközi úton egy autógyári kerékpáros fu. karikázó elcsúszott és állandóan jobbra-balra hajtott az úton. Popovics, hogy el ne ussza a fut, az utolsó pillanatban hirtelen fékezett, a kocsit ledöntött az útról és törött tengellyel az árokba zuhant. A társaság életét Popovics lelki jelenléte mentette meg. A kerékpáros, aki pillanatok alatt észlelte a veszélyt, hogy mit idézett elő, ismeretlen helyre azonnal elhagyta. A közlegyző, aki kitűnő vezető, kiselt karszálással használta meg a katasztrófát. A kerékpáros a rendőrség keresi.

— **A Kerületi Munkáspártján,** valamint Merkur betegsegélyező egyesületek egyetemes közgyűlése a BENEDEK diplomás optikus Noviszádon, Kralja Alekszandra 16. Portos kiszolgálása érdekében minden szemorvosi receptjét ezen speciális szaküzletben készíttesse el.

— **Szombor város** új szervezeti és tisztviselő szabályrendeletet készít. Az új városi törvény intézkedéseinek figyelembe vételével új szabályrendelet készül Szombor városának. A szervezeti szabályrendelet megszünteti a tanácsnoki állásokat, mivel városi tanács az új törvény szerint már nincsen. Három osztályt állítanak fel: közigazgatási, gazdasági-pénzügyi és építészeti, melyek élén a mostani tanácsnokoknak megfelelő tisztviselők foglalkoznak. Az egyes ügyosztályok csoportokra oszlanak, élükön egy-egy csoportvezető tisztviselővel. Ez lesz az új városi statutum, melyet az új városi törvény intézkedéseinek figyelembevételével állítanak össze.

Oszibarac Kiválóan elsőrendű minőségben kaphatók
Horváth F. kisközségben
 Noviszád, Kr. Petra 30
 Telefon: 33-11 és 33-12 - Aranyérem díjjal!

— **Tüz Debelyacsán.** Debelyacsán nagy tűz pusztított. A tűz egy öt éves kislány okozta, aki az utcán talált gyufát gyújtani kezdte. Vilásk József gazdálkodó udvarában. A vígy zűrtől eldőlött gyufaszálak hamarosan lángbábot raktak a szalmakazlat, s mire a tűz-oltóság a helyszínre érkezett, már Fekete Gyula, Biró István, Vokján Sándor és Máté S. mucl gazdik udvarában is lángokban álltak a szalmakazlak. Oltástól szó sem lehetett, a tűzoltók minden igyekezetére a szomszédos házak megmentésére irányult. Ez sikerült is, azonban az öt gazda udvarában égő szalma és takarmány szó-nakazlak teljesen elégett. A kár több ezer dinár.

— **Étvágytalanság, idegvöngeség** ellen Malachin. Kapható gyógyszer-tárakban. Ogl. S. Br. 583 20 I. 1934.

— **Országos gyűlés lesz** összel Jugoszláviában. A református országos tanács most tartotta rendes tanácsulását Vibászdon, Agoston Sándor püspök elnökletével. A tanácsülés a rendes folyóiratokon kívül több nagyjelentőségű határozatot hozott, így elhatározta, hogy az ősi hónapokban nagyszabású országos konferenciát rendez. később megvalapítandó helyen, elkészítik az ország református egyház lelkesítő és szervező nyújtóintézetit tervezetét és szabályrendeletét, a közeljövőben kiadják az új jugoszláv református énekeskönyvet, végül meg- szervezik egységesen a jugoszláv református ifjuságot. Az országos tanácsulást meg-

előzőleg állt össze a jugoszláv református lelkesítővizsgáztató bizottság Agoston Sándor püspök elnökletével. A bizottság tagjai Weimann Péter, Stadler Géza, Garai János és Dévay Lajos es-peresek. Szabó Zoltán és Póth Lajos

lelkészek voltak. Az előírt lelkesítő vizsgát Semogyi Béla keleten helyettes lelkesítő skerral tette le. Gara Imre petrovgrádi kántor a vallásantitói vizsgát tette le. A bizottság egy jelöltet visszautasított.

SZINHÁZ-FILM

Tomboló sikert aratott Telecskán az Egy május éjszakán

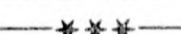
Szűn-elen taps és i. méltóság kíséerte az előadás minden jelenetét

A telecskai műkedvelők jönevű együttese vasárnap este mutatta be telt ház előtt Jancsik Gábor noviszádi operettszerző és librettista Egy május éjszakán című háromfelvonásos operettjét. A darabot Biczkó István rendezte, a táncokat Pertics István táncnánár tanította be.

A zsufozásig telt terem közönségét kellemesen érintette, hogy az előadást pontosan a hirdett időben kezdték. Amint a függöny felment, a közönség sorain a meglepedés moraja zugott végig: a szép díszletek, majd a szereplők és nemkülönb. a darab és a zene bővölte el a nézőket. A legtöbb táncot, de sok humoros és szentimentális jelenetet is meg kellett ismétlni. A szereplők közül különösen Varga István, Gyurcsik Aranka, Takács Béla, Szabó Ferenc és Bálint Nusika tűntek ki, egy részük hangjával, más részük pedig megkapó játékaival, azonban

Bezdán Mancika, Hajnal Pál, Piri Etka, Bubera József és Balla József is fő részesei voltak a sikernek és tapsoknak. Makó Ferenc, Pavkov Miloszávka és Sztász V. Lajos tudásuk legjavát adták, sokszor fogadta őket a nézők tapsvihara. Az újságíró szerepében Krizsán Pál nyújtott kielégítőt. A görlok szerepében Kaszás Margitka, Csontó Juliska, Polyák Bözsike és Rózsa Nusika szinte magukkal ragadták a közönséget, nem volt táncuk, amit meg ne kellett volna ismétlniök. Krizsán Ferenc nagyon jó sugó volt.

A Barta fivérek jazz zenekara meg állhatná a helyét barmelyik nagyváros hangversenytermében is. A nagyszámu közönség egészen a reggeli órákig mulatott a kitűnő zene hangjai mellett. Az előadáson megjelent szerzőt meleg ünneplésben részesítették.

A noviszádi grafikusok „Szloga” zenekarának jubileumi hangversenye

Vojteckovskij Jaroszláv karnagy a Szlogával együtt önmagát is bevezényelte a hallgatók szívébe

A noviszádi grafikusok zenekara szombaton este rendezte jubileumi hangversenyét a Szloboda szálló színháztermében. A hangversenyen sokkal nagyobb számban jelentek meg a zenekedvelők, mint várni lehetett volna. A műsor Vojteckovskij erre az alkalomra szerzett Jubileumi Indulójával kezdődött, amit a közönség lelkesen megtapsolt. Boildieu Fehér asszony című nyitánya, Strauss egyvelege a Cigánybáréból és Wetzlaff Koboldok és boszorkányok tánca című szerzeménye volt a műsor első része. A műsor második részét Rossini fantáziája a Szevillai borbélyból, Strack Keleti intermezzója, Dvorzsák Humoreszkje és Rzsáhe Da'matin-zke milopojke című szerzeménye alkották. A számok közül

legnagyobb sikere Vojteckovskij Jubileumi indulóján kívül Dvorzsák Humoreszkjének és Strauss Cigánybáré egyvelegének volt.

A zenekar tagjai zeneművészeti értelemben is nagyszerűt produkáltak, valamennyien jó muzikusok, emellett fegyelmestettek és önfegyelmestettek. Vojteckovskij már szinte az idegükben él. mozdulatait telepátikusan megérzik s ennek szülötte az a nagy összhangoltság, amely még a legnehezebb darabok játszásánál sem vesztett semmit értékéből, harmoniájából.

A műsor végeztével egy a karnagyot mint a zenekar tagjait meleg ünneplésben részesítették a hallgatók.

Kitűnően sikerült a „Kék róka” szubotícai előadása

A szubotícai Magyar Olvasókör műkedvelőinek élgárdája szombaton este nagy sikerrel mutatta be Herczeg Ferenc „Kék róka” című kamaravígjátékát. Az előadást Garai Béla nagyszerű rendezése avatta az idei színiszezón kiemelkedő eseményévé, de a forró sikerhez minden egyes szereplő úgy szólván egyenlő mértékben járult hozzá.

Cily szerepében Wotický-Sas Iby mutatkozott be a szubotícai közönségnek. A pansevói vendégszereplő — a pécsi Nemzeti Színház volt tagja — már megie'enesével meghódította a hozzájárókat, pompás nyonalu játéka csak fokozta a hatást.

Sas Iby minden mozdulata külön művészi élmény, érzelmes orgánuma, a belső átélést érzékeltető, arcjátéka és művészi felfogásának tisztasága azok a tulajdonságai, amelyek a jugoszláviai magyar színjátszás legelsői közé emelik. Garai Béla valami egészen különös, de nagyon is életszagu megjátszással alakította a tudományban fülleg elmerülő, mindenki bízó és mindenben csak a jót meglátó tudós férjet. Frapáns, egészséges humorral oldotta meg nem könnyű feladatát, amit a közönség több ízben nyiltszíni tapsal putalmazott.

Richter János ezuttal is a szokott

jó volt, bár ez a szerep nem illik neki annyira, mint ahogyan az eddigieknél megszoktuk. Szerepét nem egészen úgy fogta fel, ahogy a szerző elképzelte, ez azonban mit sem von le egyéni sikeréből, amely ezuttal még közelebb vitte a közönség szeretetéhez.

Kóhalmi Pál az antipatikus nőfaló szerepében nyújtott elsőrangut, míg Boldis Bella kis elfogódottsága ellenére is megérdemelte a forró tapsokat.

A nagy sikerrel bemutatott darab pénteken este kerül másodszori bemutatásra. (—)

GRETA GARBO

Őszintén elmondia, miért nem megy férjhez

Ravelló, március hó. A Címbrone vilá-könyvtárszobájában fogad Greta Garbó. Velem együtt más hírlapírókat is meghívtak.

— **Nem vagyok férjnél és nem is gondolkodom férjhez menni,** —

mondotta a világhírű filmsztár. Nem mondhatnám, hogy sok barátom volna és még nagyon keveset látam a világból. Barátom, Stokovskij, aki már sokat tett értem, felajánlotta, hogy elkísér egy utazásra és megmutat néhány szép vidéket. Örömmel fogadtam ajánlatát.

— Most be kell magamnak vallanom, hogy márvány volt tölem azt his-ni, hogy zavartalanul fogok utazni, mert nem ismernek márd fel.

Nem értem, hogy miért üldöznek bennünket.

és miért ostromolnak örökké kérdésekkel. Megfosztanak az utazás minden örömétől. Kegyetlen dolog az emberek-től, hogy állandóan kellemetlenkednek valakinek, akinek nincs nagyobb vágya, mint végre egyszer nyugodtan pihen-ni.

Arra a kérdésre, hogy **miért nem megy férjhez,**

így válaszolt Greta Garbó:

— **Vannak férfiak, akik szívesen megfésülnének és vannak emberek, akik húzódoznak a házasságtól.** De talán feltételezhető, hogy sem így, sem úgy nem akarnak teljesen elzárkózni az élet örömei elől. En egyedül élek. Azt hiszem, nekem is van jogom örülni.

Olyan sok a széprég a világon, amit még látni szeretnék!

S nem egyszer félni kell, hogy szűrtombolják a lehetőségeket a nagy vágyesemények...

Stokovskij Lipót, a világhírű amerikai karmester nem volt jelen ennél a beszélgetésnél.

A TABANI ORGONAK Novi Itebejen

A novitebeji Iparos Kör folyó hó 12-én és 13-án jólsikerült színelőadást rendezett, színrekerült a Tabáni orgonák című operett, 3 képb. Az előadás megkezdése előtt Kési Magduska magánjelenetet adott elő nagy tetszés-mellett. Az operett szereplői a következők voltak: Antal Juliska, Kelle András, Antal Irénke, Csüllög István, Fekete Imréné, Juhász Ferenc, Pénzes István Vass Péterné, Jámor István, Szilágyi Sándor, Görök: Korsós Bözsike, Petes Vica, Petes Katica, Csáki Bözsike, Baka Bözsike, Vári Bözsike. Ugy a táncosnők mint a szereplők jól megállták a helyüket nehéz szerepeikben. Jó játéklukat a közönség szünni nem akaró tapsal honorálta, több ének és táncjelenetet meg kellett ismétlni. A betanítás és rendezés nehéz munkáját Antal András végezte, nagy hozzájárulással. A darabot közkövénatra husvétkor megismétlik.

Tudnivalók a szombori római katolikus temető rendezéséről

A római katolikus temetőkben levő sírok és sírboltok tulajdonosainak tájékoztatására és mindennemű félreértések elkerülése céljából közöljük a következőket:

A szuboticei apostoli adminisztratura által kiadott és életbeléptetett szabályrendelet a temetők mikénti berendezéséről, a sírhelyek kijelöléséről, temetkezésekről, a hívők jogairól és kötelesegeiről intézkedik. A temetőrendezési munkálatok végrehajtására a szabályrendelet értelmében megalakított temetőbizottság eszközli a rendeletben megjelölt elvek alapján.

A temetőbizottság a szabályrendelet értelmében az összes sírboltokról és külön a sírokról törzskönyvet fektet meg a sír tulajdonosa nevének, a sír területének és helyének megjelölésével; ezenkívül a temető egész területéről térkép készül, amelyen a sírhelyeket számokkal jelölik meg, az elhaltak nevének és eltemetése idejének feltüntetésével. Minthogy a szabályrendelet a sírok, sírboltok nagyságát, elhelyezését módját és azok vételi illetékét is szabályozza, emellett azok megvételét, a sírboltok építése és az azok felül való hármiumemű építkezés és emlékek bejelentendők és jóváhagyása kikérendő. Minthogy továbbá a szabályrendelet általános rendelkezéseiből kifolyólag a temetőknek rendezése, a sírok és sírboltok közötti utak kibarátása az elhanyagolt, pusztulásnak indult sírok, sírboltok és kidőlt síremlékek újrafelhasználását teszi szükségessé, felhívjuk az elhaltak hozzátartozóit, hogy a sírokat, sírboltokat és a síremlékeket hozzák rendbe és a rendezés kövekeztében előállítják új helyzetekre vonatkozólag a temetőbizottságnál a helyszínen terjeszték elő kérelmeiket, amik-

kor is a bizottság a felek jogos és méltányos kérelmeit figyelembe véve fog intézkedni. Végül felhívjuk a közönség figyelmét a szabályrendelet azon rendelkezésére is, hogy a sírok és sírboltok az utolsó temetéstől számított 10 év után újból temetési célokra használhatók fel és ez esetben a felek nem tarthatnak igényt sem a beépített anyagra, sem a síremlékekre. Ennek bekövetkezését azonban a hozzátartozóknak módjukban lesz elhárítani azzal, ha a sírokat és sírboltokat újból 10 évre megváltják. A temetőrendezést a halottak iránt tartozó kegyelet figyelembevételével eszközölik.

Ebből kifolyólag felkérjük a sírkertben lévő sírok és sírboltok hozzátartozóit, hogy amennyiben vannak vidéki vagy külföldi ismerősek, őket értesíteni szíveskedjenek, hogy 15 napon belül forduljanak helyi felvilágosítás-vagy képviselősségek magukat, az április 4-én kezdődő helyszíni tárgyalásokon. A helyszíni tárgyalások a következő napokon lesznek:

A beloldali fal mellett lévő sírok: Április 4-én délelőtt 9 órákor kék számmal jelzett 1-52., fekete számmal 1-10., délután 2 órákor I. blok kék számmal jelzett 1-50., fekete számmal 1-29. délután 4 órákor I. blok kék számmal jelzett 50-100., fekete számmal 29-43. Április 5-én délelőtt 9 órákor I. blok kék számmal jelzett 101-50., fekete számmal 11-59. délután 2 órákor I. blok kék számmal jelzett 131-200., fekete számmal 60-83. délután 4 órákor I. blok kék számmal jelzett 201-250., fekete számmal 84-105. Április 6-án délelőtt 9 órákor I. blok kék számmal jelzett 251-300., fekete számmal 106-122. délután 2 órákor I. blok kék számmal jelzett 301-350. fekete számmal 123-145. délután 4 órákor I. blok kék számmal jelzett 351-400., fekete számmal 146-170. Április 7-én délelőtt 9 órákor I. blok kék számmal jelzett 401-450., fekete számmal 171-193. délután 2 órákor I. blok kék számmal jelzett 451-500., fekete számmal 194-216. délután 4 órákor I. blok kék számmal jelzett 501-550., fekete számmal 217-241. Április 8-án délelőtt 9 órákor I. blok kék számmal jelzett 551-600., fekete számmal 242-267. délután 2 órákor I. blok kék számmal jelzett 601-650., fekete számmal 268-286. délután 4 órákor I. blok kék számmal jelzett 651-700., fekete számmal 287-310. Április 9-én délelőtt 9 órákor I. blok kék számmal jelzett 701-750., fekete számmal 311-338. délután 2 órákor I. blok kék számmal jelzett 751-800., fekete számmal jelzett 339-363. délután 4 órákor I. blok kék számmal jelzett 801-850., fekete számmal 364-390.

A jobboldali fal mellett lévő sírok: Április 11-én délelőtt 9 órákor 52-77. délután 2 órákor II. blok kék számmal jelzett 1-50., fekete számmal 397-415. délután 4 órákor II. blok kék számmal jelzett 51-100., fekete számmal 416-441. Április 12-én délelőtt 9 órákor II. blok kék számmal jelzett 101-150., fekete számmal 442-460. délután 2 órákor II. blok kék számmal jelzett 151-200., fekete számmal 161-179. délután 4 órákor II. blok kék számmal jelzett 201-250., fekete számmal 180-208. Április 13-án délelőtt 9 órákor II. blok kék számmal jelzett 251-300., fekete számmal 209-229. délután 2 órákor II. blok kék számmal jelzett 301-350., fekete számmal 230-250. délután 4 órákor II. blok kék számmal jelzett 351-400., fekete számmal 251-270. Április 14-én délelőtt 9 órákor II. blok kék számmal jelzett 401-450., fekete számmal 271-300. délután 2 órákor II. blok kék számmal jelzett 451-500., fekete számmal 301-320. délután 4 órákor II. blok kék számmal jelzett 501-550., fekete számmal 321-340.

A közoldali helyszíni tárgyalások napján a közönségben hozzák nyilvánosságra: Április 11-én délelőtt 9 órákor I. blok kék számmal jelzett 1-50., fekete számmal 1-10. délután 2 órákor I. blok kék számmal jelzett 1-50., fekete számmal 1-29. délután 4 órákor I. blok kék számmal jelzett 50-100., fekete számmal 29-43. Április 12-én délelőtt 9 órákor I. blok kék számmal jelzett 101-150., fekete számmal 11-59. délután 2 órákor I. blok kék számmal jelzett 131-200., fekete számmal 60-83. délután 4 órákor I. blok kék számmal jelzett 201-250., fekete számmal 84-105. Április 13-án délelőtt 9 órákor I. blok kék számmal jelzett 251-300., fekete számmal 106-122. délután 2 órákor I. blok kék számmal jelzett 301-350. fekete számmal 123-145. délután 4 órákor I. blok kék számmal jelzett 351-400., fekete számmal 146-170. Április 14-én délelőtt 9 órákor I. blok kék számmal jelzett 401-450., fekete számmal 171-193. délután 2 órákor I. blok kék számmal jelzett 451-500., fekete számmal 194-216. délután 4 órákor I. blok kék számmal jelzett 501-550., fekete számmal 217-241. Április 15-én délelőtt 9 órákor I. blok kék számmal jelzett 551-600., fekete számmal 242-267. délután 2 órákor I. blok kék számmal jelzett 601-650., fekete számmal 268-286. délután 4 órákor I. blok kék számmal jelzett 651-700., fekete számmal 287-310. Április 16-án délelőtt 9 órákor I. blok kék számmal jelzett 701-750., fekete számmal 311-338. délután 2 órákor I. blok kék számmal jelzett 751-800., fekete számmal jelzett 339-363. délután 4 órákor I. blok kék számmal jelzett 801-850., fekete számmal 364-390.

A közoldali helyszíni tárgyalások napján a közönségben hozzák nyilvánosságra:

Fizessen elő a Reggeli Újságra

Egyesületi élet

A TOPOLAI SAKK-KÖR KÖZGYŰLÉSE. A bicskatopolai sakk-kör most tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen a titkári jelentésből kéri, hogy a topolai klub egyike a Dunabánság legtevékenyebb köröknek. A klub a múlt évben öt klubközi versenyen vett részt, s ezek közül háromot megnyert, ketőt pedig döntetlenül fejezett be. Az egyesület az év folyamán egyetlen versenyt sem veszített el. A jelentések elhangzása után a közgyűlés egyhangúlag díszelnöklé választotta Baray Viktor pártfogós, szent-zólii bírói és Brodán Zoltán szolgabírói. Elnök Hoffmann Károly, alelnök Herbatin Kálmán, titkár Zoltán József, pénztáros Kovács Péter, házvezető Vajó Nándor, a választmány tagjai: Zsáki Pál, Ungár János, Izáki János, Ober Ferenc és Mihalik Imre, a felügyelőbizottság tagjai Györfi István, Vadász József és Mihalik Imre. A kör helyszíneiben minden esztendőben Herbatin Kálmán, az országos hírű amatőr sakkosok előadói tartanak a megnyitók, közlése és végzők körül.

A CSANTAVIRI IPAROSDALRDA VALASZTMÁNYI ELŐSE. Csantavirtól jelentke: Az Iparosdalrda választmányi listát tartó Páles Mihály elnöke levelet írt, az előző évi választásról. Az előző évi választásról a választmányi elnöke megkövetelte, hogy a versenyen 30 tagú csapatot küldjön. Előre írták meg, hogy szolgát vesznek fel, aki egyaránt a tagdíjakat is behajtja. Mohár Ernő kormány helyettese, hogy a Dalrda helyiségét kárpótolásért adják fel. Az helyiséget elfogadják, majd meghatározzák, hogy a munka készítsenek, amelyben elhelyezik a tagoktól készült fényképeket. Az előző évi felmérések helyi közzéadás megválasztásával ér véget.

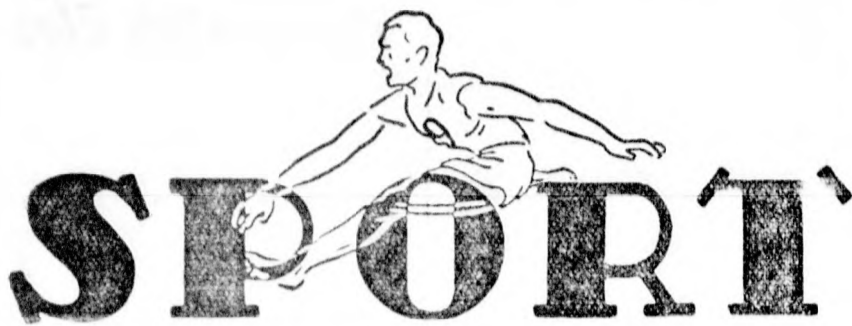
A fekete LOVAS regény írta Falkay Viktor

Ludovika tejet öntött Szeverin szájába, míg Szőke vizet hozott elő. Mindegyik azon igyekezett, hogy szegény barátjukat megmentsék, vagy legalább is fájdalmait csillapítsák. — Orvost kell hívniunk — szólt meg Jarosinszky — aki ellenmérget ad be neki. — De honnan? — kérdezték barátai. — Maradjatok csak itt! — szólt a fekete lovas, — majd én megkísérlem orvost keríteni és csak tegetek meg addig mindent, hogy barátunkon segíthessünk! A következő pillanatban Jarosinszky köpenyébe burkolva, törét és pisztolyát övébe rejtve, gyors léptekkel rohant lefelé a faluba. Teljesen tisztában volt azzal Jarosinszky, hogy nem lesz könnyű neki orvost előteremteni. Hiszen azt sem tudta mondani az orvosnak, hogy melyik házba járjon és egy idegent senki sem követ a sötét éjszakába. Egyáltalában abban sem volt bizonyos, vajjon van-e orvos a faluban. Ő azonban mindent meg akart tenni barátja megmentéséért.

Jarosinszky tisztában volt a helyzettel és tudta, hogy a megmérgezett torta merényletet jelent. A mostohaanya, akinek lánya holnap megy férjhez, a fiatal erdész és menyasszonyát akarta a tortával megmérgezni. Bosszút akart állni az erdészen, akivel azelőtt viszonya volt. A parasztasszony nagyon jól tudta, hogy a lengyeleknél az a szokás, hogy az ifjú pár izlel meg először a lakodalmi tortát. — Vadállat! — mormogta a fekete lovas, a csinos házikó előtt elhaladva, amelyben Ludovika elbeszélése szerint a menyasszony szülei laktak. — Vigyázz, te lelketlen asszony, a fekete lovas számolni fog veled ezért! Jarosinszky ezalatt a falu kocsmájához ért, amelynek ablakain gyenge lámpafény szűrődött keresztül. Jarosinszky megkopogtatta az ablakot. — Hé! Ki az! — kiáltotta egy vastag férfihang, kopasz tejet kidugva az ablakon. — Mit akarsz idegen? Ma nincs időm vendégeim részére, a bort kell lefejtennem, a holnapi nagy lakodalomra, ame-

lyet Kellermann házában ünnepelnek. — Nem kell nekem a te borod! — felelte Jarosinszky, — csak azt akarom megtudni, vajjon van-e itt orvos a faluban? — Orvos? — Igen! — No van itt egy, — szólt a kocsmáros — de hogy az hagyja-e magát ily késő éjszaka zavarni, az bizony kérdés! — Az örögbe is! — kiáltotta Jarosinszky — ha orvos, úgy tudni fogja a kötelességét és segíteni fog a szenvedőn. Különben pedig nem kívánom ingyen tőle! Aranyait fogok fizetni érte! A fekete lovas arannyal telt zsákokat húzott elő és megcsörgette azt. A kocsmáros látva, hogy nem szegény emberrel van dolga, mindjárt udvariasabb és előzékenyebb lett. — Próbáld szerenesét! — szólt a kocsmáros — én szívesen megmagyarázom, hogy hol lakik az orvos. — Nos, hol? — Nézz oda, ott ahol az erdő szélén a régi romok vannak. — Ott, ahol a világosság van? — kérde Jarosinszky. — Igen! — Hát azok között a régi falak között lakik valaki? — Igen, három hónap óta. Egy fiatal ember jött ugyanis a faluba, akit nem akartak egy házban sem befogadni, mert — mert zsidó. Nem maradt neki más hátra, mint ott az öreg romok közt rendezni lakást csinálni, ahol most lakik.

— Hát miért jött akkor ide, — kérde Jarosinszky — miért vonult vissza a világtól? — Alighanem nincsen minden együtt a fejében — folytatá a kocsmáros. — Bár ugylátszik, hogy nagyon tanult ember lehet. Már egy pár beteget meggyógyított a faluban, akikről már azt hitték, hogy utolsó órájukat élik. — Ugyan? — Bizony! De megfizetni nem hagyja magát doktor Benjámin. Pénzt, azt visszatart és azért nem igen hiszem, hogy aranyáddal célt érhetnél. Sőt nem is megy el minden házba, csak oda, ahová neki éppen jól esik. — Hiába, azért én mégis szeretem csét fogok próbálni, felelte Jarosinszky — köszönöm a felvilágosítást! Ezzel a fekete lovas elkészítve a kocsmárostól, gyors léptekkel igyekezett az orvos lakása felé. Jarosinszky nem volt tisztában a helyzettel. Tényleg orvos lakik-e ott, akinek tudományos képzettsége van, vagy pedig valami kontár, aféle kuruzsló, akik akkortájt az egész országot keresztül járták és a parasztoktól pénzt csaltak ki, anélkül, hogy rajtuk segítettek volna. Akárhogy is áll a dolog, Jarosinszkynek az volt fontos, hogy szerenesétlen Szeverin barátján minél előbb segíthessen. Nem vesztegetett tehát egy percnyi időt sem, hanem az orvos házához érve, a romok kapuját öklével háromszor megdöngötte.

Dicséri a Vojvodinát a Nemzeti Sport

A vasárnapi noviszádi mérkőzésről a budapesti Nemzeti Sport többek között ezt írja:

„A magyar csapat ezáltal nagy esélyt nyert. Lelke nélkül, féltékenykedve és az ellenfelet lekicsinylő játékkal megérdemelten szenvedett vereséget a nagy lelkesedéssel, hővességgel egészen jól játszó Vojvodinától... A győztes csapat legjobb része a támadósor volt; itt is főleg Welker központosításra jeleskedett. Welkert akár melyik magyar proficsapat is nagyon jól tudná használni!”

A Nemzeti Sportnak a Vojvodináról szóló hízelgő véleményét alátámasztja a magyar csapat kudarcának okát nem a féltékenykedésben és az ellenfél lekicsinylésében látjuk. Akart ez a csapat, csak nem ment a játék. Amikor része volt annak, hogy a Nemzeti és Boeska játékosai közt nem volt meg a kellő összhang, továbbá a szombat-

mérkőzés okozta fáradtságának és végül, de legfőképpen annak, hogy a magyar csapat egyes tagjai nem valamilyen sportszerűen készültek a Vojvodina elleni mérkőzésre. Markos például még vasárnap hajnali négy órákor sem akart elmenni a Székháza-kávéházba, s így történt, hogy döntetlenül teljesen hasznavehetetlen volt, noha a NAK ellen ő volt csapatának legjobb embere... Egy kiesel úgy jött ide a magyar profik, mint az angolok a kontinensre.

Itt említhetjük meg, hogy a két mérkőzés összes bevételé 38.000 dinár volt, amiből a Nemzeti-Boeska kapott 22.000 ezer dinárt s így a két rendező egyesületnek is megadták még az adó és egyéb költések levonása után, néhány száz dinárt. Amiből az a tanulság, hogy a jó csapat sosem drága mert Noviszádon van közönség érdekes mérkőzésekre.

Győztek a noviszádi ökölvívók Vrdniken

Vasárnap a vrdniki Kaszinó nagyteremében, szépszámu közönség előtt ötölvívó versenyt rendeztek, amelyen a vrdniki kényeztek nagy fejlődésről beszélve tanácsot. A 4 mérkőzésből a

noviszádak két-szer győztek míg kétszer kénytelenek voltak döntetlenre megelégedni. Rövidítés eredmények:

Könnyűsúlyban Himmelsbach István (Noviszád) a negyedik menetben kiütéssel győz Narad Franya ellen.

Félsúlyban Narad Mihajló és Derontics Petár (noviszádi amatőr)

12. FEJEZET

Benjámín doktor

Alig hangzott el a kopogtatás az ajtón, máris kinyitott belülről a kapu.

De Jarosinszky szerfelett meg volt lepve, amidőn az orvos helyett egy feltűnő szépségű fiatal leányt látott maga előtt.

Az ifjú lányon azonnal látni lehetett, hogy zsidó, legalább ezt engedték következtetni tüzes szeméi, gyengén, de előkelően hajlott orra és koromfekete szeméi.

A körülbelül 17 éves leányka fehér ruhát viselt, amely derékon egy keskeny övvel volt megtartva.

— Boecsásson meg kisasszony, hogy ily későn alkalmatlankodom — mondá a fekete lovag, előkelően meghajta magát, — de úgy értesültem, hogy itt egy orvos lakik.

— Igaza van, a bátyám az, ő lakik itt!

Ugyanekkor egy nyulánk férfi alakja tűnt fel a lépcsőn és ekkép szólt a leányhoz:

— Kivel beszélés, Eszterka? Ő, mit akar ön, uram?

— Egy orvosra volna szükségem, — felelé Jarosinszky.

— Az vagyok, — szólt az orvos!

— Kérni fogom, legyen szíves velem jönni, — folytatá a fekete lovag — és szolgálatát arannyal fogom megfizetni.

— Hová menjek önnei, — kérdezte az orvos.

— A falu közelében a kocsim felfordult, — folytató Jarosinszky

hirtelen — és szolgám oly szerencsétlenül esett el, hogy most súlyosan megsérülve fekszik. Kérem tehát doktor urat, ne vesztessünk időt, hanem jöjjön velem.

— Jól van, — felelé az orvos, — azonnal jövök.

Alig mondta ki e szavakat az orvos, Eszterka átkarolta nyakát és remegő hangon valamit a fülébe sugott.

— Ne félj, édes gyermekem, — felelé az orvos — nemokára viszsza-jövök. Mi oka lehet ennek az urnak, hogy élet-mre törjön?

— Esküszöm önnek kisasszony, — szólt Jarosinszky — hogy az ön fivérének nem lesz semmi bántódása és egy órán belül ép egész ségesen fog önhöz visszatérni. De kérem a doktor urat, — fordult a fekete lovag most az orvoshoz, — legyen szíves a gyógyszer-táskáját is magával hozni, sőt határozott szerezket mérge ellen.

Benjámín doktor megiepetten nézett az előtte állóra e szavak után és teljesen nyugodt hangon szólt:

— Egy pár perc múlva jövök, várjon addig rám!

Tényleg ugyanis történt.

Doktor Benjámín egy pár perccel később innét megjelent keskeny prémes bundájában és egy kis táskával a hóna alatt és intett Jarosinszkynek, hogy mehetnek.

— Isten veled, Eszterka, — bucsuzott el az orvos a hugától, homlokon csókolva őt — zárd be jól az ajtót és várj rám az én felső szobámban. Remélem nem fogsz félni, hiszen bátor leányka vagy!

mérkőzése 3×3 perces menet után döntetlen.

Nehéz-súlyban a noviszádi Tóth István a harmadik menetben kiütéssel győz Basta Szvetozár ellen.

A főmérkőzés, amelyet a középsúlyú noviszádi Baji Mihajló vívott a félnehéz-súlyú Hárs Antallal, 6×3 perces küzdelem után döntetlenül végződött.

A versenyen vrdniki zsűri élén Himmelsbach, Baji és Hárs felváltva bíráskodtak.

Vasárnapi futball-eredmények

ODZSAC:

Az OSC barátságos mérkőzésen 3:0 (1:0) arányú győzelmet aratott a Vrbázi SC felett. Góljait Schmidt és Kanyó (2) rúgta. A mérkőzést szép zmulozás előtt M.ók vezette.

FALANKA:

Szloga—noviszádi Rapid 11:1 (6:0). Barátságos.

SABAC:

Mácsva—ingyijai ZsSK 7:0 (3:0). Barátságos, nagy meglepetés.

ODZMEK:

Jelentettük már, hogy a noviszádi ifjúsági válogatott az O zjiek ellen játszotta C obadzasics-erlegmérkőzése. 0:0 arányú döntelent ért el, ami nagy fényt vet a noviszádi fiatalok képességeire. A mérkőzést, amelynek központosító főnyi központosító volt, Petraelló vezette. A mezőny legjobb embere Horváth (NAK) volt, kivülé még Mojzes (Makkó), Dumovics, Raletics (Vojvodina) és Molnár (NAK) tüntek ki a noviszádi együttesből. Az oszjéki csapat legjobb része a közvetlen védelem volt.

FERENCVÁROS:

Ferencváros—MÁFC 2:1 (1:1). Barátságos. A mérkőzést Sárosi dr. is vég-

gig játszotta, de egyelőre még nagyon kíméli magát. A mezőny legjobb embere Sárosi III. volt.

MAGYARORSZAG:

A profiligai bajnoki eredményei: Erzsébet—Drogisták 13:0, Salgótarján—Vasas 6:1, Haladás—Váci SE 0:0, Remény—Alba Regia 4:1, Diósgyőr—VAC FC 6:1, Szolnoki MAV—Simontornya 4:1, Tokod—Csepel 2:1. A bajnokságban a Szolnoki MAV vezet az Erzsébet és Csepel előtt.

BÉCS:

Admira—Favoritner 1:1, Wacker—Vienna 3:1, FC Wien—Floridsdorf 2:0, Ausztria—FC Wien 1:1, Rapid—Simmering 9:1. Az Ausztria, a változott helyzetnek megfelelően, a jövőben Ostmark néven szerepel.

CSEHSZLOVAKIA:

Sparta—Nachod 6:1, Szlavia—SK Pilsen 4:1, Sieszka—Osztrava—Viktoria Zsiskov 3:1, Bratiszlava—Prosztejov 4:1, Kladno—Viktoria Pilsen 2:1, Pardubice—Zsidenice 0:0.

OLASZORSZAG:

Napoli—Atalanta 1:0, Tiresztina—Fiorentina 1:1, Torino—Livorno 4:1, Lucchese—Liguria 0:0, Bari—Bologna 0:1, Genova—Juventus 1:2, Roman—Milan 3:1, Ambrosiana—Lazio 3:1.

A Juventus áll az élen 36 ponttal, mögötte az Ambrosiana a második 31 ponttal. Ezután a Genova, Triestina és a Bologna következik 32—32 ponttal.

FRANCIAORSZAG:

A VII. tavaszi forduló eredményei: Red Star—Roubaix 7:0, Sète—Lens 3:1, Metz—Valenciennes 1:0, Cannes—Fives 1:1, Olympique Marseille—Rouen 1:1, Excelsior—Racing Paris 3:2, Olympique Lille—Antibes 4:0, Sochaux—Strasbourg 3:3.

A ligában vasárnap a következő mérkőzések lesznek: BASZK—Szlavia, Jugoszlávia—Konkordia, Gragyanszki—Hajduk, HASK—BSK, Lyublyana—Jedinstvo.

— Én nem tudom, — felelé a leány — de úgy aggódom bátyám, hogy te valami nagy veszélynek nézel elébe. De ennek az urnak a szavai mégis megvigasztaltak és meg vagyok győződve róla, hogy vigyázni fog a te életedre!

— Ön nem fog csalódní bennem Eszterka kisasszony, — felelé Jarosinszky, elbucszva a leánytól.

Egy perccel később már az orvos és Jarosinszky elhagyták a házat. Alig tettek azonban egynéhány lépést, amidőn az orvos hirtelen megállt.

— Ön az előbb nem mondta az igazat nekem, — fordult az orvos a fekete lovaghoz — a beteg akihez most visz engemet, nem kocsiról esett le, hanem megmérgezték?!

— Eltalálta, doktor ur, — felelte Jarosinszky — sőt az sem igaz, hogy ő az én szolgám! De ne kérdezzon tovább doktor ur, hanem jöjjön velem. Ne csodálkozzék semmiért és ne féljen semmitől. En biztosítom önt, hogy minden nélkül fog házába uiból venni!

Benjámín doktor helyeslőleg bólintott a fejével, tovább folytatták utjukat.

— Engedjen meg egy kérdést, — szakítá meg újból rövid idő múltán a csendet.

— Tessék, — biztató Jarosinszky.

— Lenne szíves megmondani, hogy minő mérget vett be a beteg?

— Nem tudom, sőt a beteg sem tudja.

— Érthetetlen!

— Ugy történt a dolog, — mondá Jarosinszky, hogy egy tortából evett, ami ugyan más számára készült és ez a torta volt megmérgezve.

Az orvos a vállát vonogatta.

— Bajosan fogok rajta segíthetni, — szólt az orvos — mert csak olyan esetben tudjuk az ellenmérget beadni, ha megállapíthatjuk, hogy mivel történt a mérgezés. No, de majd meglátom, talán segíthetünk.

Eközben Jarosinszky és az orvos elhagyták a falut.

— Oda fel kell mennünk, — szólt Jarosinszky az orvoshoz, — ott fent a szikla tövében fekszik a beteg.

— Ott fent nincs ház, nincs sem miféle lakás.

— Igaza van, doktor ur, de csak kövessen engem.

Jarosinszky, hogy nagyobb nyomatékokat adjon szavainak, széjjel nyitá köpenyegét és úgy intézte azt, hogy Benjámín doktornak meg kellett látnia a derekába dugott tört és revolvert.

Az orvos azonban mosolygott.

— Nem kell tartania attól, — szólt az orvos, — hogy megszököm, mert akkor nem is jöttem volna. Nekem elég volt azt tudnom, hogy haldoklónak van szüksége reám, tehát egy percig sem gondolkodtam. Követtem önt, bár azonnal tudtam, hogy ön Jarosinszky László, a fekete lovag!

— Igaza van, doktor ur, az vagyok!

(Folytatjuk)

Hogy áll a bajnokság?

LIGA					
1. BSK	12	9	2	1	38:15 20
2. HASK	12	9	1	2	28:13 19
3. Gradjanski	12	7	2	3	38:15 16
4. Hajduk	12	4	4	4	22:25 12
5. Szlávia	12	5	2	5	15:17 12
6. BASZK	12	5	1	6	23:23 11
7. Jugoszlavia	12	3	3	6	12:15 9
8. Ljubljana	12	2	3	7	12:24 7
9. Konkordia	12	3	1	8	16:40 7
10. Jedinstvo	12	3	1	8	6:23 7

SZUBOTICAI ALSZÖVETSEG

Vidéki első osztály

Szentai AK	11	6	2	3	30:21 14
Tri Zvezde	10	6	1	3	32:14 13
OSC	10	5	3	2	24:15 13
Jugoszlóvén	11	3	6	2	17:17 12
Gragyanszki	11	3	6	2	16:19 12
Szombori Sport	11	3	4	4	8:14 10
Duleisz	11	4	1	6	23:19 9
Kulai JSK	11	3	1	7	11:26 7
Bajmoki AK	11	2	2	7	18:35 6

PETROVGRADI ALSZÖVETSEG

Borac	8	7	0	1	24:7 14
ZsSK	8	4	1	3	25:15 9
Obilics	9	4	1	4	22:20 9
Schwabische	8	3	1	4	16:28 7
Radnicski	7	2	2	3	14:15 6
Vojvodina	8	0	3	5	10:21 3

A legnagyobb sportteljesítmények

Az ember legsodálatosabb sportteljesítményeiről közöl listát az egyik amerikai sportlap. A lista így fest:

100 m. síkfutás: Owens 10.3 mp. 1934. Berlin.

1500 m. síkfutás: Lovelock 3 perc 47.6 mp. 1936. Berlin.

Magasugrás: Walker 209 cm. 1937. Stockholm.

Távolugrás: Owens 818 cm. 1936. Cleveland.

Egyórás kerékpározás: Archambaud 45.840 m. 1937. Milánó.

Hírcsapat futás: Nurmi 19.210 m. 1931. Düsseldorf.

100 m. uszás: Fick 56.4 mp. 1936. New-Haven.

100 m. női uszás: Den Ouden 1 p. 4.6 mp. Kopenhága.

Súlyemelés: Rigoulot 142.5 kg. 1929. Páris.

Autógyorsaság: Eyston 502.1 km. 1937. Sóstó.

Motorbicikligyorsaság: — Henne 279.503 m. 1937. Frankfurt.

Motorcsónakgyorsaság: Campbell 208.4 km. 1937. Locarno.

Repülőgépgyorsaság: — Agello 709.208 m. 1934. Desenzano.

Repülőgép távrepülés: Gromov, Daniline és Jamachey 10.148 kilométer és 293 méter, Moszkva—Losangeles, leszállás nélkül. 1937.

Légmagasság: Anderson de Stewens 22.066 m. USA. 1935.

Rövid sport hírek

„Dicsőséges döntetlenek” tartják a magyar szakkörök a nürnbergi 1:1-es eredményt, amelynek kivívására a lecespüli, tartalékos magyar együttest a legjobbnak tartották képesnek. A csapat legjobb része a közvetlen védelem, a fedezetsorban az újpesti Balogh, a csatársorban Toldi volt kitűnő, amíg meg nem sérült. A németek legjobb embere Jakob kapus volt, ő mentette meg meg csapatát a vereségtől.

Beogradban dr. Jovánovics elnöklétével megalakult az atlétikai alszövetség, amelynek kobelébe Noviszád is tartozik.

A zagrebi derbinek vasárnap 12.000. a beogradinak 9000 nézője volt. A vasárnapi formák alapján a legjobb jugoszláv tizenegyet az volna: Szpászics

— Hügl, Dubac — Lechner, Jazbinsek, Kokotovic — Milics, Marjanovic, Lesnik, Tomasevic, Plese.

A szarajevói Szlávia—Lyublyana ligamérkőzés, a Politika szerint, a tudatlanság küzdelme volt, egyik csapat rosszabbul játszott a másiknál s a 90 perc alatt összesen három lövés ment kapura.

A német Fischer a hallei uszóversenyen 59.6 mp-es elég gyenge eredménnyel győzött a 100 méteres gyorsuszásban.

Az olaszországi Bordigherában nemzetközi teniszeverseny folyik, amelyen a férfipárost a magyar Szigeti—Dallos pár nyerte az olasz Vido—Tarroni pár előtt.

KUGLI HIREK

A noviszádi Szloga ma este 8 órakor a Szabó-pályán bajnoki mérkőzést játszik a Zrinyszki ellen, utána pedig választmányi ülést tart, amelyre az összes játékosok és tagok megjelenését kérjük. — A vezetőség.

Közgazdaság

A fa'usi balesetek kérdése a budapesti mezőgazdasági kiállításon

Budapestről jelentik: A mezőgazdasági kiállításon — miként ezt már közöltük — a falu egészségvédelmének külön csarnoka lesz, amelyben a Vármező és Városok Országos Mentőegyesülete, az Országos Közegészségügyi Intézet és az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet mutatják be ezirányú működésüket.

A csarnok látogatóit a csarnok bejáratánál — a falu egészségvédelmének szimbolusaként — Pásztor János szobrászművésznek az anyát ábrázoló remek szobra fogadja.

A mezőgazdasági Biztosító Intézet kiállítása nem csupán képeket és statisztikai grafikonokat, hanem gyógyászati segédesszközöket és balesetelhárító védőesszközöket is bemutat az érdeklődőknek.

Tájékoztatót nyújt a gazdasági nyugdíjbiztosítás előnyeiről is. A balesetelhárítás módjainak és lehetőségeinek feltárása mellett külön ismerteti a gépi baleseteket és egyéb foglalkozási sérüléseket. E kiállítás keretében bemutatják a legújabb gyógyászati segédesszközöket, művegtagokat, járógépeket, stb. is, amelyek a szerencsétlen baleseti rokkantak keresőképességét vannak hivatva fokozni és ha csak lehet teljesen helyreállítani.

Ma ül össze a szuboticiai ingatlanforgalmi bizottság. Az ingatlanforgalmat korlátozó szuboticiai bizottság, mint jelentették, nem ülhetett össze a szuboticiai kérvények tárgyalására, mert bizonytalan volt, hogy a város képviselőjében ki lesz a tagja a bizottságnak. A város vezetősége Székely Géza adófőnököt delegálta, aki azonban lemondott tisztviségéről. Hétfőn a város végül bejelentette, hogy dr. Kengyelac Mihovil városi alelnök, képviselőtestületi tag képviseli a bizottságban. Jovánovics Predrag vezetőjársbíró ennek alapján kedd délelőtt tíz órára összehívta a bizottságot, amelynek mintegy háromszázharminc kérvényt kell elbírálni.

Mezőgazdasági sztrájk Dálya közelében. A Dálya körül lévő nagyobb birtokokon dolgozó munkások, mintegy hatszáz, a földmunkások szervezetén keresztül kérték a munkaadókat és a hatóságokat, hogy a szociálpolitikai miniszter rendelete értelmében állapítsák meg a legkisebb munkabéreket. Ugyanakkor azt is követelték, hogy a szociálpolitikai miniszternek a dunabánsági mezőgazdasági munkások védelmére kiadott rendeletét terjesszék ki a szávabánsági mezőgazdasági munkásokra is, mert a Szávabánságban jelentős számú középbirtok van. A munkaadók nem akartak tárgyalni a munkásokkal, mire hatszáz mezőgazdasági munkás beszüntette a munkát. Az osztrák járási főszolgabíró erre összehívta a községi paritásos bizottságokat, hogy azok állapítsák meg a béreket.

Az építkezés drágulása. A beográdi építőmesterek vasárnap tartották évi közgyűlésüket. Az évi jelentésből kiderült, hogy a múlt évben az építkezés jelentősen megrágult, mert az építőanyag ára emelkedett és a munkabérek is magasabbak lettek. Emiatt az építési vállalkozók nehéz helyzetbe jutottak, mert ők az építőkkel még akkor kötötték a szerződést, amikor a munkabérek és az anyag ára alacsonyok voltak. Ezért a közgyűlésen követelték, hogy az építkezési vállalkozók szerződésüket revidiálják. Egyébként Beogradban a múlt évben 320 új házat építettek, ezek közül 118 földszintes volt.

A noviszádi állami tisztviselők a lakásbérek emelése ellen. A noviszádi állami tisztviselők beszerzési szövetkezete vasárnap tartotta évi közgyűlését. A jelentéséből kitűnt, hogy a szövetkezetnek 350.000 dinár vagyona és még 150.000 dinár külön megtakarított pénze van. A közgyűlésen tárgyalták a lakberek kérdését és megállapították, hogy a ház tulajdonosok indokolatlanul melik a lakbereket. Elhatározták, hogy megalakítják az állami tisztviselők lakásszövetkezetét, hogy ily módon olcsóbb lakáshoz jussanak. Remélik, hogy ez a mozgalom megakadályozza a lakberek további emelését. A szövetkezet Jakovljevic Száva noviszádjárasi főszolgabíróval az élen új vezetőséget választott.

A noviszádi borbély és fodrászmunkások értekezlete. A noviszádi borbély és fodrászmunkások, valamint munkásnők szervezete március 23-án este 8 órai kezdettel a szervezete Jovana Szuboticsa ucca 9. szám alatt lévő helyiségében értekezletet tart.

Tőzsde

NOVISZADI TERMÉNYTŐZSDE

Buza 78/79 kgos 2%-os bácskai, Noviszád környéki 177—179, Szombor környéki 176—178, felső- és középbácskai 177—179, bácskai-tiszai 178—180, felsőbánáti 177—179, borbánáti 170—172, szerémi 176—178, szlavóniai 177—179. Arpa 63/64 kgos bácskai és szerémi 145—147.50. Zab bácskai 132—134, szerémi 133—135, szlavóniai 136—138. Tengeri bácskai új. gar. minőség 97—99, bánáti új. gar. minőség 94—96, indiai paritásban új. gar. minőség 97—99, indiai paritásban áprilisra 98—100, dunai, tiszai 100—101. Buzaliszt bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 272.50—282.50, kettős 252.50—262.50, ötös 232.50—242.50, hatos 212.50—222.50, heves 182.50—192.50, nyolcas 117.50—122.50, szerémi és szlavóniai állomásról 270—280, kettős 250—260, ötös 230—240, hatos 210—220, heves 180—190, nyolcas 117.50—122.50. Buzakorpa jutatszákokban bácskai és szerémi 97—99, bánáti 94—95. Fehér babbácskai és szerémi 2%-os zsák nélkül 187.50—192.50. Sertésszár 25 kilós kánákban brutto nettóért 1225—1250. Irányzat: Tengeri szállárd, különben változatlan. Forgalom: közepes.

SZOMBORI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki 178—180, bácskai 179—181, szerémi 179—181, szlavóniai 179—181, felsőbácskai 181—183, bánáti 171—173, felsőbánáti 176—178, Tisza, bácskai uszályból 179—181, Tisza bánáti uszályból 179—181, csatornai hajórakomány 178—180, begai hajórakomány 176—178. Rozs, bácskai vasut 180—182. Zab, bácskai vasut 132—134, szerémi és szlavóniai 133—135. Arpa, bácskai 63—64 kgos 140—145, szerémi 63—64 kgos 140—145, bácskai tavaszi 67—68 kgos 180—185, baranyai tavaszi 180—185. Tengeri, bácskai vasut prompt 93—95, szerémi vasut prompt 93—95, bácskai áprilisra 94—96. Bab, bácskai fehér 20/202—207. Buzaliszt: Nullás gg és g 275—285, kettős 255—265, ötös 240—250, hatos 215—225, heves 185—195, nyolcas 127.50—132.50. Korpa, prompt 98—100. Sertésszár, új nagyhordókban: 12.25—13.35, új középhordókban 12.50—13.50, új kishordókban 12.75—13.75, kánákban bruttó nettóért 11.50—12.50. Füstölt szalonna 12—13, sózott szalonna pofa és hasalja nélkül: 11—12. — Irányzat: buza barátságosabb, kukorica szilárd.

KULFÖLDI TŐZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 7.15—7.70, Prága 64.80, Berlin 5.63—5.67, London 216.

Zürich: Beograd 10, Páris 13.46, London 21.645, Newyork 435.25, Brüsszel 73.34, Milánó 22.925, Amszterdam 241.20, Berlin 174.95, Prága 15.24, Varsó 82.30, Bukarest 3.25.

A német és osztrák fürdővendégek lemondanak az ideai adriai nyaralásról

Nagy amerikai turista hajó Dubrovnikban

Szplitből jelentik a zagrebi Hrvátszki Dnevnik: A dalmát tengerparti szállásainál már az év első két hónapjában igen sok külföldi előjegyzés történt szobafoglalásra.

Különösen Ausztriából és Németországból jelentkeztek sokan, hogy a tavasszal hosszabb kirándulást tesznek az Adriára, vagy pedig ott töltik az idei nyári szabadságukat.

A dalmáciai szállások arra számítotak, hogy az idén kitűnő szezonuk lesz, azonban most kellemetlen fordulat állott be. Az utóbbi napokban a szállások tömegesen kapják az előjegyzés visszavonását. Nemesak a tervezett tavaszi kirándulásra foglalt szobákat mondják le, hanem a nyaralásra tett előjegyzéseket is.

Igen sok lemondás érkezik Németországból és Ausztriából,

azonkívül Angliából, Svájból és a skandináv államokból.

A németek és osztrákok lemondásukat nem indokolják meg, míg a többiek azt hozzák fel indokul, hogy a bizonytalan külpolitikai helyzet miatt nem utazhatnak.

Vasárnap Dubrovnikba érkezett a Saturnia nevű nagy amerikai óceánjáró gőzös, amelyen 546 amerikai turista utazik. A turisták egy része kiszállt Dubrovnikban, míg a többiek folytatták útjukat Trieszt felé.

A Saturnián utazik a nepali maharadza is, aki Dubrovnikban szintén kiszállt. A maharadza kíséretével együtt járta be az ősi Ragusa uccáit és nagy feltűnést keltett. Több értékes apróságot vásárolt.

Ugyancsak a Saturnián utazik a párisi Rotschild báró.

Özv. dr. Brezovszky Nándor és gyászoló családja nagy szomorúsággal és szívükben mélységes fájdalommal, megnyugodva a Mindenható Ióles rendelkezésében, tudatják, hogy szeretett férje, a jó apa, nagypapa, fivér és após

Dr. Brezovszky Nándor

volt kórh. főorvos, színteremtulajdonos, városi képviselő/ésfőleljár. a volt Magyar Párt noviszádi elnöke, a noviszádi Polgári Magyar Kaszinó elnöke stb. egy beesületben előlított munkásságát után f. hó 21-én reggel 6 órakor a halotti szentségek ájtatos felvételét után, életének 50-ik évében az Urban jobblőtre szenderült.

Megboldogultunkat f. hó 22-én d. u. 4 órakor a róm. kath. temető kápolnájában fogjuk beszenteltetni és Budapesten a családi sírboltban örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő gyászmeise f. hó 22-én reggel 1/8 órakor lesz a rókusai plébánia templomban az Urnak bemutatva.

Emlékét mindig szeretettel, háálval és kegyelettel szívünkbe zárva fogjuk megőrizni.

A GYÁSZÓLÓ CSALÁD

A noviszádi Polgári Magyar Kaszinó mélységes fájdalommal tudatja, hogy nagyrabesült és szeretett elnöke

Dr. Brezovszky Nándor

kórházi főorvos

1938. évi március hó 21-ik napján 59 éves korában elhunyt.

Beszentelése a róm. kat. temető kápolnájában f. hó 22-én délután 4 órakor lesz.

Nemes emléke örökké él közöttünk!

Uj férfi alap üzlet! **Herold Mihajlo** Noviszád, Kr. Petra II 11

Gazdak választék! Olcsó árak! Figyelmes kiszolgálás!

Javításokat olcsón és szakemberien végezz!

Még ma is könnyebben és jobb állást nyer

aki mérlegképes könyvelővé képeztetni ki magát. Tanulni szándékozók kérjenek prospektust:

BORBÉLY LAJOS könyvszakértőtől, Noviszád, Póstafoák 75. Lakás: Fruskogorszki put 14 (Strand ut)

Osztálysorsjegyei

a 36-ik játékra vegyen a legszerencésebb árusítónál a »POVERENJE«-nál, ahol a legutóbbi húzások alkalmával is a 31402. számú feles sorsjegy nyerte a nagy

2,000.000.- dináros prémiumot

Próbálja ki egyszer Ön is a szerencsét és vegyen nálunk azonnal sorsjegyet. — Pontos címünk:

„POVERENJE“ - Noviszád

Kralja Petra I. 30. I. emelet. — Telefon 32-94.

1938. április elsejétől kezdve Kralja Petra I. ulica 17.

HUZÁS 1938. ÁPRILIS 13. és 14.

Bankbetéteket és 3%-os földmives kötvényeket a legelőnyösebben veszünk és eladunk.

Makulatura papiros

kapható a Reggeli Ujság kiadóhivatalában

APRÓ-HIRDETÉSEK

egy hetköznap, mint vasárnap egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12 dinár. Hirdetéseket a másnap lapra délután 4 óráig vesztint fel. A hírtelési adó a hirdetőfelet terheli.

ALLÁST KERES

intelligens fiatal hölgy szerb, magyar, német és francia nyelvtudással. gyermekek mellé ajánkozik azonnali címetek a kiadóba kérek. 1591

ELADÓ

Betegség miatt eladó egy jólbevezetett fűszer- és esemegőzlet Noviszád központjában. Biztos egzisztencia. Cím a kiadóban. 1532

Gyermekbútorok eladó a Rogulya cégnél, Noviszád, Trifkovic tér 2. 1660

Jobb lakás: ereszem sürgősen eladó, C m a kiadóban. 1650

11 család méh eladó, vándorlapátos erős családok, 28x36 méret. Bilizs Sándor, Szobobrán. 1653

KIADÓ

Kiadó a város központjában jobb helyiség, csak nagystűbű üzlet részére. ugyanott emeleti helyiségek iródnak. orvosi rendelőnek, vagy hasonló más célra. Cím a kiadóban. 1413

Garconnikás 2 nagy szoba, előszoba, fürdőszoba, kiadó. Petra Zrinyszkog u. 67. Noviszád. 1093

Jólbevezetett üzlethelyiség fűszer- és vegyeskereskedésnek szép lakással kiadó. Trg. Mijke Jevrosime I. 1651

KERESLET

Keresek jómunkás fodrásznőt azonnali vagy megegyezés szerinti belépésre. Radosevics, Bleska Palánka. 1635

Kerékpárral rendelkező kifizetőt felveszek. Jelentkezés: 1 órakor. Vodnikova 6/a. 1659

UTAZÓKAT keres Középbaeskában bevezetőit nyereséges fűszer- és gyarmatáru szakmiban. Ajánlatok eddigi működés illetve igények megjelölésével a kiadóhivatalba kéretnek „Perfekt” jellegre. 1652

Utazót keresek. Eugen Welsz fűszer, gyarmatáru és rövidáru nagykereskedő, Noviszád, Lyubijanszka 9. 1647

Perfekt hárszeretőnő keresetlik egy-ajánló idősebb ur mellé. Uezpenszka ul. 7. Noviszád. 1646

Kifizető felvétetik. Drinka fűszerüzlet, Noviszád, Kralja Petra II. 31. 1648

KÜLÖNFÉLE

Jegyzék-rényit

bármilyen használatra jóállással készült Ujvári Ferenc, Tomerin. Árjegyzéket ingyen küld. 1279

Ne hanyagolja el az arebőrt. Friss fiatalos arebőrt nyerhet a Daruvári krémé rövid használatával. Zsáros bőrnék száraz, száraz arebőrnek félszíros matt krém. Minden szaküzletben doboz 15 dinár.

LEGJOBB ÉS LEGSZEBB NÉMET KOCSI

B.M.W.

minden típusban

Képviselet:

AUTOMOBILSKA RADNJA

„VELAUTO”

Beograd, Zorina 90-92

TELEFON 22-030

KÖSZÖNETNYILVANITÁS

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejtethetetlen hatottunk

Klein Károly

kőműves

elhunyt alkalmából részvétnyilatkozatukkal, koszoru- vagy virágadományainkkal, valamint a temetésen való megjelenésükkel mélytelen fájdalomunkon enyhíteni igyekezték.

Köln köszönetet mondunk Özz. Nappauer Györgynek és Fia. temetkezési vállalatnak, valamint fűzetvezőjének Szlic. K. László urnak a lelkismeretes kiszolgálásáért, illetve a figyelmes rendezésért.

Noviszád, 1938. március 22.

A gyászoló család

Szabók 150 u. „BE3A” Boqojevo

300.000.- dinár

kézpénzjutalom az osztálysorsjétek húzásán, április 13—14. 1/4 sorsjegyet 50 dinár. Gyelvaj Lajos, Szobobrán, Manojloviceva 9 szám.

Börkesztyü varró tanfolyam 6 órás beosztás megbeszélés szerin. 15 évvel naponta 9—12 óráig. Iljko Ognjanovicva 4. II. Noviszád. 1650

Nem hangzatos reklám, hanem valóság, hogy a SPINA-jéte

vérnarancs

a legfinomabb csmege. Nagyban eladás

Ceizler Károly

Szabotica Telefon 428

FIZESSEN ELO A REGGELI UJSAGRA

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50

Telefon: 21-37, éjjel 20-58

Feladó kiadó: **André Dezso**

A kiadóhivatal elnöke: **Blažek Ferenc**

Preplata — Előfizetés:

egy óra 28.— dinár

(kihordó útján 30 din.)

Három óra 80.— dinár

(kihordó útján 86 din.)

Féléve 160.— dinár

(kihordó útján 172 din.)

záró svakodnevno Megjelenik naponta

Pošt. čekova račun — Postacsekkszámlat

Zastreb, 46.692